

Dobili smo Ljubljanskega zmaja

Na sejmu »Moda 78« je naša delovna organizacija dobila priznanje Ljubljanski zmaj. To je že šesti zmaj za naše kolekcije, razstavljene na Gospodarskem razstavišču. Na to najvišje priznanje smo lahko res ponosni, saj je v ubran razstavnih prostor vtakano delo vseh naših delavcev. Tako priznanje ima seveda tudi komercialne prednosti, ker povečuje sloves delovne organizacije in njenih izdelkov med najširšim krogom potrošnikov.

Mimo razstavnega prostora Dekorativne mora vsak obiskovalec sejma Moda 78 — kar »zaleti« se vanj že ob vstopu v halo. Ni sem ustavljala tistih, ki so hoteli mimo (morda gledat obleke?), za mnenje sem vprašala le tiste, ki so se pri razstavnem prostoru Dekorativne ustavili.

Mnenja potrošnikov so zelo pohvalna in za nas razveseljiva, sicer si pa preberite, kaj pravijo:

UMEK VALČI

Zelo okusno je aranžirano, zelo domiselno. Skladnost barv te kar prisili, da se ustaviš. Pridem sem vsako leto, vendar kar tečem mimo nekaterih razstavnih prostorov, ustavim se le tam, kjer se spleča pogledati.

Dekorativno tudi drugače poznam. Imamo kar precej vašega blaga doma, šele pred kratkim sem dala delati blazine po naročilu, tako da sem lahko sama izbrala barvo in vzorec.

Za moderna stanovanja so tudi zelo primerne vaše izredno lepe tapiserije, namen imam kupiti eno, kar pa se v naše stanovanje, kjer imamo slike in je klasično opremljeno, ne poda, jo bom poklonila hčerki.

Ko bi bila le vsa podjetja tako v redu; danes imamo pri nas res okusne stvari v trgovinah; saj veste, včasih smo hodili čez mejo, če smo hoteli kaj lepega, sedaj nam pa tega ni več treba.

BENEDIK MARINA

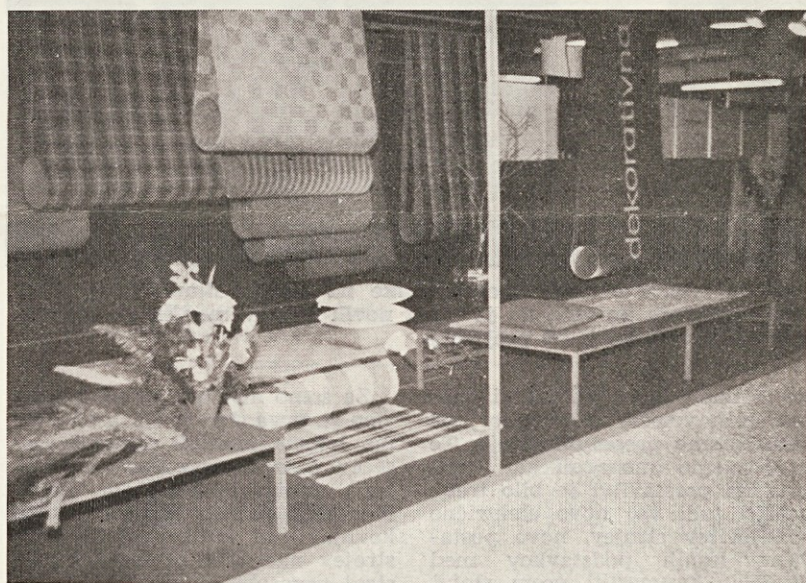
Zelo so mi všeč predvsem vaše tapiserije, ker so lepe in zelo moderne. Seveda pa mora biti stanovanje primerno opremljeno. Če se pa mož navdušuje za starine, se moraš seveda tapiseriji odpovedati...

Zelo dobra zamisel je tudi barvna kombinacija, pa tudi vzorci so lepi, umirjeni in elegantni.

MARINKO ZALKA

Mlad človek si lahko iz vašega blaga naredi veliko sam: oblekla sem si blazine za stole, steno ob postelji, pa tudi iz starega pohištva se da z vašim blagom narediti prijetne »nove« stvari. Zelo so mi všeč tudi tapiserije, vendar so zame zaenkrat na žalost predrage. Ko bom pa imela svoj dom, bom vsekakor načrtovala tako, da mi bo vsaj eno steno v stanovanju krasila tapiserija.

md

Montaža novih strojev

V klasični tkalnici, kjer izdelujemo listne in jacquardske tkanine, je nova tehnologija pri nas že zamenjala staro, tako da ni nobenega stroja, ki bi tkal na klasičen način čolničnega tkanja.

V pliš (lasni) tkalnici, kjer smo imeli do pred kratkim same stare stroje, nekatere že nad 50 let, se je pokazala nerentabilnost, slabša kvaliteta izdelkov, tkalka je težko stregla zastarelemu stroju, stroji so zahtevali večje vzdrževanje, bilo je veliko zastojnih ur.

Zaradi konkurenčnosti trga po ceni in kvaliteti izdelka je bilo nujno, da zamenjamo zastarele strojni park z novimi, bolj produktivnimi stroji, na katerih bo lažje doseganje dobre kvalitete in večja produktivnost na zaposlenega. Zaradi tega smo se odločili, da v obdobju 78/79 zame-

njamo celotni strojni park tkalnice pliš tkanin. V zvezi s tem je nastalo veliko delo: kako izvesti demontažo starih in montažo novih strojev tako, da ne bi nastal prevelik padec proizvodnje v času zamenjave strojev.

Zato smo se odločili, da začasno preselimo 20 strojev v drug prostor, kjer naj bi še obratovali, na izpraznjeno mesto pa montiramo nove stroje.

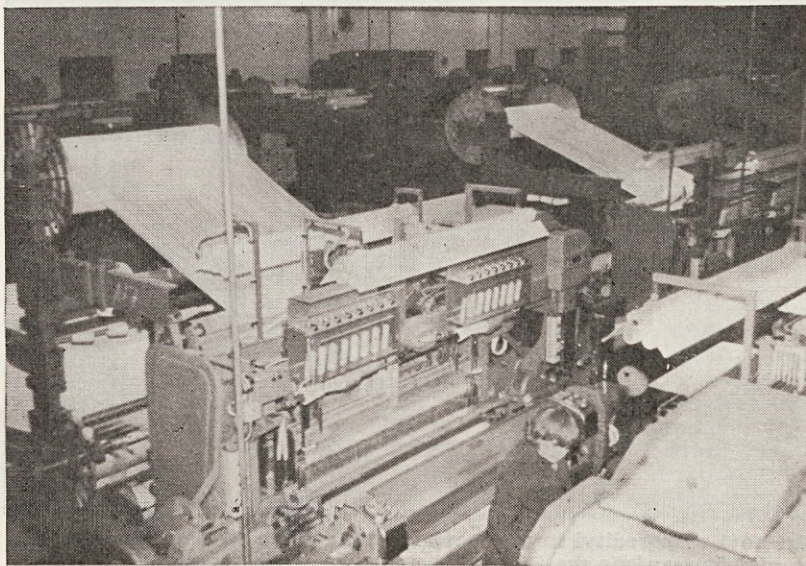
Pri nabavi novih strojev smo se odločili tudi za 6 strojev za tkanje jacquardskega moketa. Tu se je pojavil problem, ker je prostor v tkalnici II. (stara pliš tkalnica) prenizek za montažo teh strojev. Končno smo dobili prostor v tkalnici III (Günne tkalnica), kjer je bil prostor dovolj visok za postavitev jacquardov.

Sam prostor pa je bil že zaseden z novimi Günne stroji, ki

smo jih nabavili pred približno dvema letoma.

Zato je bilo treba napraviti

nov plan postavitve strojev v tej tkalnici tako, da je prostor bolj (Nadaljevanje na 2. strani)

Pogled na stroje izpod stropa

(Nadaljevanje s 1. strani)

izkoriščen in v njej prestaviti 14 strojev, 6 pa jih preseliti v tkalnico II.

Če bi to delo opravljali v rednem delovnem času, bi bilo ogromno izgube v proizvodnji, zato smo se odločili, da v času novoletnih praznikov, ko je bilo pet prostih dni, prestavimo vse te stroje, izvršimo demontažo 15 starih strojev. To delo je že po tem veliko, če upoštevamo, da vsak nov stroj tehta preko 5 ton, stari za demontažo pa približno 3 tone, da je že količina v teži velika, poleg tega smo vedeli, da morajo stroji, ki bodo premeščeni, na prvi delovni dan obratovati.

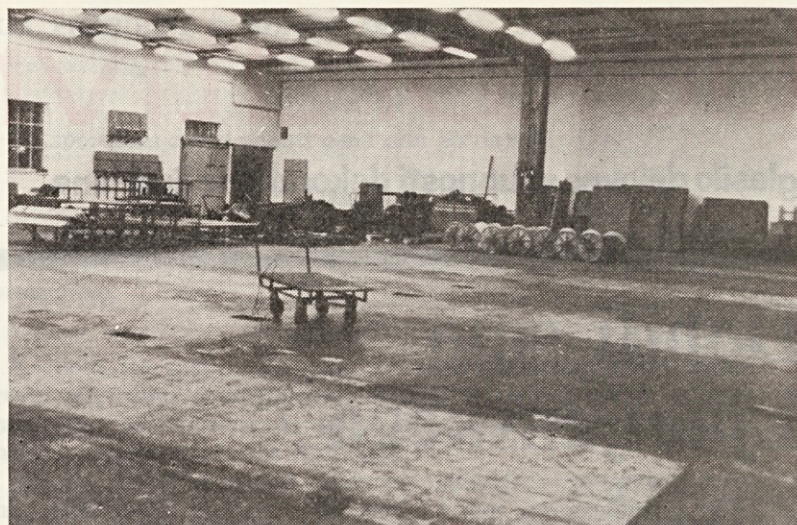
Pri prestavitvah smo morali dolžino stroja skrajšati, obenem pa paziti na to, da smo strojem manj razdirali in čimbolj v celoti prestavili. Tega dela v tem času ne bi mogli opraviti, kolikor

tro delavnici in mehanični delavnici smo delo pravočasno in kvalitetno opravili.

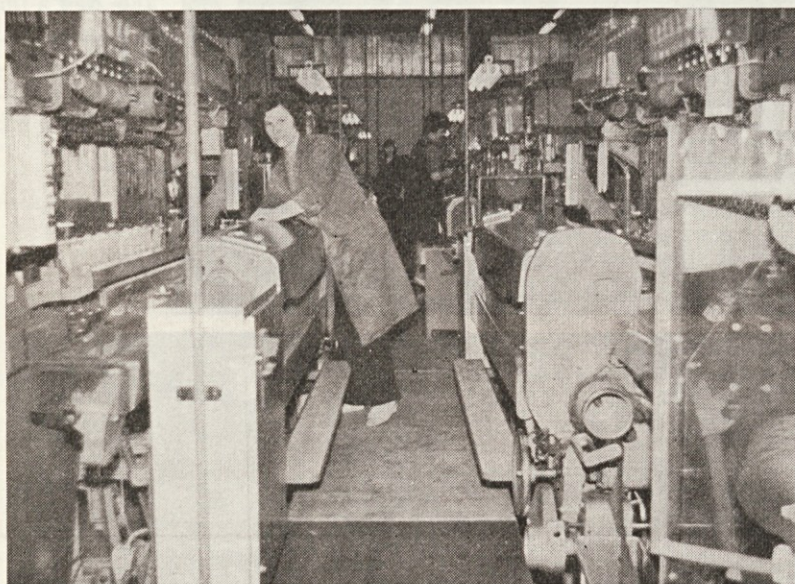
Drugo večje delo smo organizirali delno med delovnim časom, največ pa na prosto soboto 23. januarja in nedeljo 29. januarja. V tem času je bilo treba prestaviti 16 strojev v prvo nadstropje, kjer je bilo treba na 8. strojih tudi zamenjati zgornji del stroja (listovke).

Poleg tega smo na 9. strojih tudi zamenjali artikel. Osem starih strojev smo demontirali in jih ne bomo več uporabljali. Tudi pri tem delu je sodeloval ves strokovni kader, ki sem ga prej omenil in tudi nalogo opravil z vso vestnostjo in prizadevnostjo.

Poleg teh del se je obrakrat izvršila tudi montaža novih strojev, da bi na njih čimprej nadomestili delno izgubo proizvodnje, ki je nastala zaradi demontaže in izločitve strojev iz proizvodnje.

Tretji izpraznjeni prostor, kjer obnavljamo tlak; stroje za ta prostor dobimo februarja

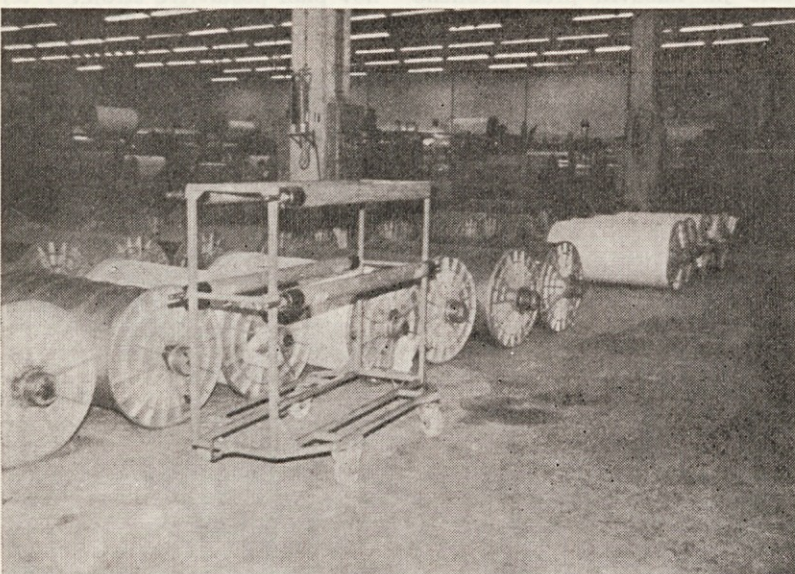

Tako je videti delovno mesto tkalke na novih Günne strojih. Na sliki se seveda ne vidi, da je ropot novih strojev manjši, pa tudi fizični napor tkalke je bil prej večji.

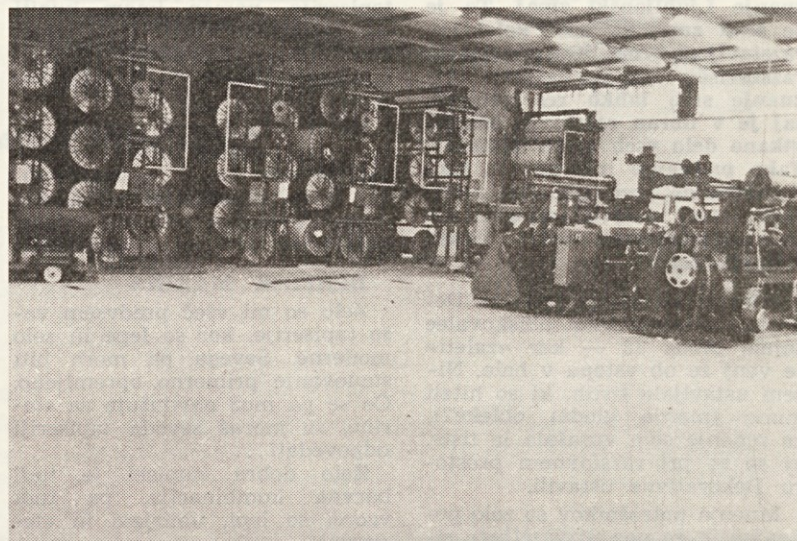
ne bi imeli prvič pri selitvi uporabljenih vrtečih se vzvodov, po katerih smo prepeljali stroje. Te vzvode smo imenovali kar »tan-ki«. Pri prestavitvi je bilo treba urediti tudi vso novo električno priključitev strojev, novo postavitve lesnih podstavkov med stroji in premestiti osem stojal za shranjevanje osnov.

S posebno voljo vsega strokovnega kadra v tkalnici, v elek-

Za samo montažo novih strojev smo za prva dva stroja pred dvema letoma porabili preko 5 mesecev časa z navzočnostjo monterja proizvajalca stroja. Sedaj montirajo stroje domači strokovnjaki. In kolikor imamo več strojev naenkrat za montažo, se stroj usposobi za obratovanje že v približno 10 dneh. Mislim, da ta podatek dodatnega komentarja ne potrebuje.

Pri novi razporeditvi in prestavitvi novih Günne strojev v tkalnici III. se vidi izpraznjeno mesto, kjer bo montaža novih jacquardskih Günne strojev.

Pogled na drugi izpraznjeni prostor, kjer že montiramo nove Günne stroje, ki bodo obratovali že v mesecu februarju

Vse to opravljeno delo je velikega pomena za uspeh DO v celoti in smo prepričani, da se nam bo v bodoče to obrestovalo, vsaj pred kolektivnim dopustom, to je do julija, predvidevamo, da bodo novi stroji obratovali, razen 6 jacquardskih moketov.

Za vse delo, ki je bilo opravljeno, se ob tej priliki vsemu strokovnemu kadru iz vseh oddelkov, ki so sodelovali, najlepše zahvaljujem in se priporočam za nadaljnje sodelovanje.

Vse spremembe, ki so nastale, so vplivale na vse zaposlene v oddelku v zvezi s prestavitvami in priužitvami na nove stroje, kar je za vsakega težko, ker so določene tkalke, predelavke in mojstri delali na starih strojih

več kot 20 let. Popolnoma razumljivo je, da je za tako delavko in delavca to zelo težka sprememba in težka odločitev za uvajanje na novih strojih.

Vendar moram reči, da je večina prizadetih imela dosti razumevanja do teh sprememb in se zelo hitro priučila na nove pogoje dela, ki pa niso fizično težji, vendar zahtevajo nekaj več pozornosti do vzdrževanja in nege samega stroja.

Na koncu lahko rečem tudi to: delo se dobro opravlja z dobro voljo zaposlenih in prepričan sem, da bomo v letošnjem letu to novo tehnologijo dobro obvladali in v drugem polletju tudi dosegli dobre proizvodne uspehe.

Peter Peklaj

Volitve delegacij in samoupravnih organov

Pred nami so volitve v delegacije za družbenopolitično skupnost, v delegacije za samoupravne interesne skupnosti in za samoupravne organe v temeljnih organizacijah, v delovni skupnosti in v delovni organizaciji.

Prva pomembna naloga, ki so jo opravile osnovne organizacije sindikata, t. j. evidentiranje kandidatov, je za nami. Prav tako

so bile opravljene temeljne kandidacijske konference, kjer smo se dogovorili, koga bomo volili na volitvah za delegacije za zbor združenega dela in za samoupravne interesne skupnosti.

Prav sedaj potekajo javne obravnave o osnutkih statuta TOZD, DSSS in DO, ki so usklajeni z določili zakona o združenem delu. Osnovna organizacija

Kako s skupnim delom pridobljeni dohodek razdeliti po vložnem trudu in delovnih rezultatih

Že zelo dolgo človek teži k temu, da bi življenjske dobrine, katere pridobiva s svojim delom in z združenim delom vseh ljudi, čim bolj pravično razdelil. Ta težnja je v svojem bistvu najrevolucionarnejša sila, ki je skozi stoletja obstoja človeka spreminjala sisteme družbene ureditve, povedla človeštvo v novi vek in končno v 20. stoletje, v katerem je človeštvo, prav zaradi želje po pravičnejši razdelitvi življenjskih dobrin, katere je ustvarjalo s skupnimi naporami in delom, izpeljalo največje revolucije in doslej najpomembnejše spremembe v družbenem redu. Iz te težnje je v zadnji obliki družbene ureditve nastal socialistični družbeni red in ideja komunizma, katera je nastanek in trajanje socialističnih družbenih odnosov omogočila.

V naši novi Jugoslaviji, v kateri smo socialistično družbeno-ekonomske odnose v smislu razdeljevanja življenjskih dobrin razvili najdalj, prav v tem obdobju spreminjamo in realiziramo že davno vizijo ureditve družbenih odnosov. Osnovna nit, na katero se navezujejo vsa naša prizadevanja in vse družbeno-ekonomske akcije je, da vsak delavec, ki sodeluje v združenem delu, pridobiva delež v skupnem uspehu, ki je sorazmeren vložnemu delu in da o porabi tega deleža s polno pravico in odgovornostjo odloča. S tako družbenopolitično ureditvijo, s prenosom vse družbene vrednosti proizvajalnih sredstev v last delavca, ki z njimi upravlja in ustvarja, s pravico, da delavec odloča o pogojih dela in rezultatih dela, smo uresničili v praksi, da so se nekdanji mezdni delavci spremenili v svobodne proizvajalce in gospodarje sredstev za proizvodnjo.

S sprejetjem nove ustave in na njenih osnovah izpeljanega zakona o združenem delu pa želimo predvsem uresničiti take pogoje pridobivanja dohodka, da bo združeno delo dajalo najoptimalnejše rezultate in da bo vsaka enota združenega dela ustvarjala tolikšen del dohodka, ki ji z ozirom na vloženi trud in prizadevanja pripada in s tem dohodkom tudi sama razpolaga. Gre za nove dohodkovne odnose znotraj celotne družbene reprodukcije. Da bi dosegli ta cilj, je potrebno izpeljati v glavnem dve organizacijski akciji. Najprej je potrebno

ugotoviti najmanjše enote združenega dela, v katerih se odvija zaokrožen proces dela, katerega vrednost se da realno oceniti. Torej gre v tej fazi za razstavljanje doslej sestavljenih dejavnosti, da bi na nivoju te temeljne organizacijske enote, se pravi temeljne organizacije združenega dela, ugotavljali uspešnost in družbeno vrednost dela in da bi taka organizacijska enota lahko realizirala vse pogoje dela in pravice, ki jih ustava dovoljuje delavcu, ki v TOZD združuje svoje delo.

Druga faza pa pomeni združevanje in to vseh tistih TOZD, ki s svojim delom predstavljajo tehnološko celoto. Te organizacije se združujejo v delovno organizacijo. V tem trenutku pa pričnejo delovati ekonomski odnosi v smislu sprejetih načel. Gre za dohodkovne odnose med TOZD, ki se združujejo v DO, da bi dosegale čim boljše rezultate, ker je njihova dejavnost druga od druge odvisna. V primeru naše DO najbolje vidimo, kako tesno so naše TOZD interesno povezane, da dosežejo končni cilj, to je izdelati optimalno količino pohištenih tkanin v najboljši kvaliteti. Ker se dohodek ustvarja s prodajo končnega izdelka, katerega do konca dodela naša TOZD Gotova tkanina in ga tudi razpečava, je pomembno, kako se tu dohodek razdeli med vse naše TOZD, ki so sodelovale pri izdelavi končnega izdelka. Edini pravilni ključ za razdelitev skupnega dohodka je vrednost vložene dela. Vrednost vložene dela pa predstavljajo vsa porabljena sredstva, ki so bila potrebna za izdelavo izdelane količine izdelkov znotraj TOZD in vrednost živega dela, to je vrednost delavčevega znanja in fizičnega prizadevanja. Količina vložene dela in njegova vrednost je ugotovljena za vsak proizvod in skupno količino proizvodov za vsako TOZD. Seštevek vrednosti dela vseh TOZD znotraj DO predstavlja skupne stroške za proizvodnjo. Razlika med to vrednostjo in skupnim iztržkom za prodano količino ali med skupnim prihodkom pa je dohodek. Ta dohodek pa je razdeljen med TOZD v sorazmerju vložene dela, to pomeni, da je delež TOZD sorazmeren in pravično razdeljen. Pri taki delitvi dohodka so izključeni vsi drugi vplivi, ki nimajo z vrednostjo

vložene dela nič skupnega kot npr. izjemen položaj, konjunktura, izsiljevanje cen in podobno. Seveda pa so pri tem pomembni skupni samoupravni dogovori o normativih potroškov za delo, zato je tudi potrebno skupno dogovarjanje o planih proizvodnje, normativih dela, potroških in osebnih prejemkih. Temeljni plan DO je tako skupni samoupravni dogovor TOZD, ki si z njim začrtajo skupni cilj in skupni dohodek.

Enak proces se odvija v nadaljnji povezavi, to je med proizvajalcem, v našem primeru med nami, ki proizvajamo pohištvno blago in našim kupcem, ki je lahko tovarna pohišta ali pa trgovec. Pri tem je potrebno upoštevati dejstvo, da predstavlja realno vrednost blaga tisto vrednost, katero je pripravljen končni potrošnik — kupec — plačati. Ta vrednost, katero kupec — končni potrošnik plača, je skupni prihodek vseh, ki so sodelovali v reprodukcijski celoti, to je od proizvajalca osnovne surovine, proizvajalca gotovega izdelka in trgovca, ki je to blago

prodal končnemu potrošniku, ki je blago plačal in ga namensko uporabil. Torej gre tu za dohodkovne odnose med vsemi sodelujočimi v tem procesu, ki bodo prav tako razdelili skupni dohodek na osnovi vložene dela. V ta namen se med DO, ki so dohodkovno povezane, sklepajo samoupravni sporazumi o pridobivanju skupnega prihodka in razdelitvi skupnega dohodka. Ta proces sporazumevanja zahteva izredno strokovno in samoupravno angažiranost, v vsakem primeru pa mora biti rezultat volje in samoupravne odločitve delavcev vseh TOZD, ki v celotnem produkcijskem procesu sodelujejo. V letu 1978 je potrebno te odnose po določenih zakona o združenem delu uresničiti.

Na osnovah samoupravnih dogovorov in sporazumov, katere delavci neposredno sprejemajo, prevzemajoč seveda vse obveznosti in pravice, bomo v naši družbi dejansko uresničili davni cilj, da prejemamo dobrine v sorazmerju vložene dela in da nihče ne živi na račun drugega.

France Kragelj

Kakovost izdelkov v letu 1977 in predvidevanja za leto 1978

Ob vsakem zaključku leta pregledamo rezultate svojega dela in poslovanja, pa pogledamo še, kako smo delali. Za primerjavo navajamo podatke o letu 1976, da si lažje predstavljamo ali smo se nagibali v posameznih pokazateljih na boljše ali na slabše.

izdelovanju imeli zelo majhen odstotek popustov. To zamenjavo nam narekujejo potrebe trga po večjih količinah plišastih tkanin. Pri žakardskih listnih tkaninah in pletenini sprememb ne predvidevamo. Zamenjava strojev v plištkalnica bo potekala postopoma.

	1976	1977
Izdelano tek. m. tkanin	5.830.000 m	6.243.400 m
Izdelano m s popustom	525.250 m	443.400 m
Količinski % nekur. blaga	9 %	7.10 %
Vrednost popustov		4.657.000 din
Vrednost bonifikacij		1.844.000 din
Vrednost kg ostankov		252.000 din
Vrednost komerc. nižanja		2.311.000 din
Celotna izguba		9.063.000 din

Iz podatkov vidimo, da smo kakovost izdelkov v lanskem letu v odnosu na leto 1976 izboljšali. To se zelo odraža pri količinskem procentu, ki je za 1,9 % nižji. Vrednostno podatkov za leto 1976 nismo navedli, ker z ozirom na spremembo cen ne bi bil primerljivi. Lahko pa trdimo, da so lanski rezultati ugodni, saj je celotna izguba zaradi nekurantnosti 906 starih milijonov, v letu 1976 pa smo imeli kljub verjetno nižjim cenam za 1 milijardo in 159 milijonov starih dinarjev izgub.

V letu 1978 predvidevamo v pogledu kakovosti naših izdelkov nekaj bistvenih sprememb. Nekatere bodo ugodne, druge pa neugodne za kakovost izdelkov.

Izboljšanje pripisujemo zamenjavi starih statev z novimi Günne statvami. Poslabšanje pa predvidevamo zaradi zamenjave artiklov. Izdelovali bomo artikle, zahtevnejše za tkanje in obdelavo, na račun artiklov, ki so bili preprostejši in so kljub masovnemu

Pričakujemo zato prav v začetku leta več popustov zaradi predstavitev starih strojev, montaže novih strojev, pričuevanja tkalk in strokovnega kadra in podobnih težav, ki nastopajo ob takih spremembah. Med take prištevamo tudi delo v pripravljalnici, predvsem pri snovanju ter pri materialu. Novi stroji brez čolničkov so hitrotekoči in bodo narekovali pri marsikaterem artiklu boljše lastnosti preje. Tudi delo v apreturi bo v začetku težavnejše, dokler ne bo dovolj strojev, ki bi kolikor toliko sproti obdelali povečane količine pliša. Vemo, da vsako zadrževanje blaga povzroča sledove gub, kar lahko vpliva na končno oceno blaga.

Leto 1978 bo delno, leto 1979 pa že v celoti prelomnica tudi v pogledu gibanja kakovosti izdelkov. Pliši nam namreč nosijo dosti večji odstotek slabega blaga, zato že od letos dalje ne bomo mogli primerjati stanja kakovosti

(Nadaljevanje na 4. strani)

Na volitvah 9. marca bomo volili tiste naše delavke in delavce, ki so upravičili naše zaupanje, da bodo delegatske obveznosti dobro opravljali.

Istočasno tečejo priprave na volitve tudi v krajevnih skupnostih, kjer bomo volili naše delegate v nedeljo, 12. marca.

Precej nalog je že opravljenih, mnogo pa jih je še pred nami. Prepričani pa smo, da jih bomo z aktivnim delom družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in vseh delavcev dobro opravili in da bodo delegati s svojo aktivnostjo upravičili zaupanje svojih volivcev.

Vladimir Kočever

sindikata je nosilec javne obravnave in dolžnost slehernega delavca je, da prouči osnutke in s svojimi predlogi in stališči sodeluje v javni obravnavi. Prepričani smo, da bomo na referendumu 22. marca sprejeli predloge statutov, katerih določila bodo v praksi taka, da bodo zagotavljala učinkovitost dela in odločanja.

Po tem sledi evidentiranje in kandidacijski postopki za delegate v samoupravnih organih. Na volitvah se neposredno volijo delegati za delegacije za družbenopolitično skupnost in za samoupravne interesne skupnosti, delavske svete, komisije samoupravne delavske kontrole in disciplinsko komisijo.

Samoupravni sporazum o združevanju TOZD v DO Dekorativna

Dne 27. 12. 1977 smo delavci v vseh TO združeni v DO Dekorativna na referendumu sprejeli samoupravni sporazum o združevanju TOZD v DO Dekorativna.

S tem sporazumom smo uredili oziroma določili, kako bomo urejali skupne interese v delu in poslovanju, medsebojne odnose v razpolaganju skupnega prihodka, uspešnejšemu samoupravnemu pravic v DO ter druga vprašanja.

Delavci, ki združujemo svoje delo v TO, smo združeni v DO, zaradi uspešnejšega poslovanja TO in DO kot celote, skupnega nastopanja na tržišču, opravljanju poslov skupnega pomena in zaradi drugih skupnih koristi.

Naj se na kratko spomnimo na vsebino tega našega pomembnega samoupravnega splošnega akta.

I. Pri splošnih določbah smo navedli razloge, zakaj se združujemo v DO in kaj urejamo s tem samoupravnim splošnim aktom.

II. Pod to točko so določbe, ki se tičejo firme in sedeža DO, ter določbe, ki pravijo, da lahko vse TO s soglasjem spremenijo firmo in sedež DO.

III. Delovno organizacijo zastopa in predstavlja individualni poslovodni organ, našeta so tudi njegova pooblastila.

IV. V tem poglavju smo navedli, kakšen je poslovni predmet DO.

V. V tej točki pa so našete glavne dejavnosti naših štirih TO, in sicer: PREDILNICE, SUROVE IN GOTOVE TKANINE ter ENERGETIKE IN VZDRŽEVANJE.

VI. To so dela in zadeve skupnega pomena poverile v opravljanje delovni skupnosti skupnih služb. Zato smo v tem samoupravnem splošnem aktu določili, katere službe ima DSSS in katere dela in posle bo ta opravljal.

VII. V tem poglavju smo navedli, da TO pooblaščajo DO, da zanje sklepa pogodbe in opravlja druge pravne posle v pravnem prometu s tretjimi. Prav tako pa smo navedli, da TO odgovarjajo za obveznosti, ki jih je sprejela DO in to solidarno z vsemi svojimi sredstvi. TO odgovarja tako za svoje kot za obveznosti ostalih TO z vsemi svojimi sredstvi.

VIII. Delavci v TO smo se odločili za združevanje del in sredstev iz razlogov, ki so v sporazumu navedeni, prav tako pa smo določili kako TO združujejo sredstva za investicijska vlaganja, rezervna sredstva, sredstva skupne porabe, sredstva poslovnega sklada ter kako jih uporabljajo.

IX. Delavci v TO pridobivajo dohodek iz celotnega prihodka, ki ga ustvari le-ta s:

- prodajo proizvodov in storitev na trgu ter v okviru DO;
- z udeležbo pri skupaj ustvarjenem prihodu in dohodu;
- z regresom, premijo, dotacijo in drugim, določenim z zakonom.

X. Tako ustvarjeni dohodek (ko se od celotnega prihodka odkrijejo materialni stroški in amortizacija po najnižjih stopnjah) pa se razporeja za obveznosti, ki jih je TO sama sprejela ali pa so določene z zakonom. Čisti dohodek pa razporejajo delavci v TO za:

- osebne dohodke;
- skupno porabo;
- izboljšanje in razširjanje materialne osnove dela;
- ustvarjanje in obnavljanje rezerv.

XI. Delavci DSSS ustvarjajo celotni dohodek na osnovi svobodne menjave dela z delavci TO, za katere opravljajo dela skupnega pomena, v tem poglavju pa je tudi podrobneje odločeno, kako DSSS ugotavlja in razporeja celotni prihodek in dohodek.

XII. Na osnovi samoupravnega sporazuma o osnovah srednjeročnega plana pa se sprejemajo plani TO in DO, pri tem pa morajo TO upoštevati skupne interese.

XIII. Poslovna razmerja med TO se urejajo tako, da je vsaka TO udeležena v skupnem uspehu v sorazmerju z njenim prispevkom k temu uspehu. Uspeh posamezne TO ne more in ne sme biti dosežen na škodo ostalih TO.

XIV. Temeljna organizacija bo sanirala drugo TO v sestavi DO, pri kateri so se stekli zakoniti pogoji za uvedbo sanacijskega postopka.

XV. Delavec lahko preide na delo v drugo TO v sestavi iste ali druge DO, v primeru, ko njegovo

delo v TO ni več potrebno zaradi ekonomskih težav, v kateri je TO zašla, zaradi tehničnih in tehnoloških izboljšav ali zaradi njene združitve.

Invalid II. in III. kategorije se razporedi na opravljanje ustreznega dela v drugo TO, če tega v matični TO ni.

Delavec je lahko začasno razporejen na delo v drugo TO, če je to potrebno, da se odpravijo zastoji pri delu.

Enako velja za nosečnico, če jo je zaradi pogojev dela ali zaradi komplikacij v nosečnosti treba razporediti k opravljanju drugih del in če teh ni v matični TO, se le ta razporedi v drugo TO.

XVI. Spore, ki izhajajo iz medsebojnih odnosov med TO in med TO in DSSS, lahko stranke dajo v reševanje notranji arbitraži. Arbitraža ima 15 arbitrov in njena razsodba je dokončna.

XVII. V DO imamo naslednje organe, ki odločajo o skupnih vprašanjih:

- DS DO;
- Izvršni organi DS;
- izdajateljski svet;
- komisija za družbeni standard;
- komisija za inventivno dejavnost;
- komisija za samoupravne akte;
- komisija za izobraževanje;
- Komisija samoupravne delavske kontrole;
- Skupna disciplinska komisija;
- Konferenca delegacij za zbor združenega dela in za SIS.

V tem poglavju je nadalje urejeno, kakšna je sestava DS DO, mandat delegatov DS, pristojnosti DS, odgovornosti in odpoklic delegatov DS.

XIX. V tem poglavju so določila, ki urejajo razpisna imenovanja, imenovanje in naloge individualnega poslovodnega organa DO, nadalje razrešitev in odgovornost individualnega poslovodnega organa.

XX. Če na mesto individualnega poslovodnega organa ni bilo mogoče pravočasno imenovati novega individualnega poslovodnega organa, imenuje DS DO, vršilca dolžnosti individualnega poslovodnega organa za dobo 6 mesecev.

XXI. V tem poglavju je urejeno obveščanje delavcev. TO se sporazume, da bodo izdajale mesečno glasilo, dnevne informacije in druge oblike obveščanja, v katerih bo zagotovljeno hitro, razumljivo in celotno obveščanje delavcev.

XXII. Delavci v DO uresničujejo samoupravno delavsko kontrolo neposredno po organih upravljanja in po komisiji za samoupravno delavsko kontrolo.

V tem sporazumu so tudi navedene določbe glede ljudske obrambe in družbene samozaščite ter varstva pri delu.

XXV. Delavci lahko spremenijo organiziranje TO in DO, vendar morajo biti o tem vsi delavci seznanjeni in se morajo strinjati s spremembami.

Če pride do sporov, odloča o njih sodišče združenega dela.

Na koncu tega samoupravnega sporazuma pa so še poglavja, ki vsebujejo odločbe o sprejemanju samoupravnih splošnih aktov, o družbenopolitičnih organizacijah v DO, ter prehodne in končne določbe.

Štefan Veren

Čaka nas mnogo dela

Sekretarka komiteja ZK o programu dela za 1978.

Tovarišica Marija Murn, sekretarka komiteja ZK v naši DO, nam je v zvezi s sprejetim programom dela komiteja konferenčne, konference in komisij ZK v Dekorativni za leto 1978 povedala naslednje:

1. DELO KOMITEJA:

— Priprava na 8. kongres ZKS in 11. kongres ZKJ:

Rokovnik že imamo, treba se bo temeljito pripraviti, po kongresu pa izvajati sklepe in uskladiti naš poslovnik in program dela.

— Sprejem novih članov:

To je stalna naloga, cilj je, da bi pridobili čimveč mladih, pa tudi žensk. Tu nas seveda čaka res mnogo dela. Treba bo pristopiti k ljudem, se pogovoriti, jim povedati smisel članstva v ZK, potrebujemo borce za naš samoupravni sistem, to pa so predvsem člani ZK; za sistem, v katerem bomo delali vsi, neposredni proizvajalci in strokovnjaki, za iste cilje.

— Kadrovska problematika za volitve samoupravnih organov, delegacij in vodstev družbenopolitičnih organizacij:

Sodelovati bomo morali tudi pri skupščinskih volitvah, da bo delo dobro steklo, da bo vključen tudi neposredni proizvajalec.

— Obravnavanje osnutkov in predlogov pomembnejših samoupravnih aktov:

To je seveda stalna naloga — v zvezi z uresničevanjem zakona o združenem delu.

— Ocenjevanje poslovanja toz-dov in DO:

Konferenca se sestane najmanj 4-krat letno, med drugim oceni tudi poročilo strokovnih služb, kako je posloval tozd, ali je uresničil plan in kakšna je bila kvaliteta. Seveda se moramo za uresničitev plana prizadevati vsak dan.

— Spremljanje uveljavljanja družbenoekonomskih odnosov po določilih zakona o združenem delu:

Poskrbeti moramo, da bomo interne akte uskladili z ZZZ in tudi izvajali njihova določila.

— Obravnavanje pobud za dvigovanje produktivnosti in kvalitete dela, znižanja stroškov:

V programu smo napisali, da bi bila to občasna naloga, po potrebi. Vendar potreba je in to vsak mesec, kajti v kvaliteti pešamo. Treba je posvetiti veliko pozornosti surovinam, da bomo imeli potreben material za nove stroje, ki zahtevajo boljšo kvaliteto materiala za kvalitetne izdelke.

Treba bo na primer pomagati tkalkam, ki bodo prišle na nove stroje, treba bo usposobiti kadre za predelavke. Potrebno bo veliko razumevanja in pomoči, dokler se ne naučijo. Ni to tako lahko, kot kdo misli. Prav tako se usposablja mojstri, tudi pri teh bo treba potrpljenja, da delo dobro steče, ne bo šlo kar tako čez noč.

Vedeti bo treba, da smo to živi ljudje, poleg kvalitete je treba poskrbeti tudi za varno delo. Tako bomo res delali kvalitetno, da ne

(Nadaljevanje s 3. strani)

s podatki prejšnjih let. V letošnjem letu so zato številke že dosti večje, čeprav so ravno zaradi naštetih težav v začetku leta nekaj višje kot bi bilo to normalno.

Metrov s popustom smo planirali 640.000, kar da količinsko 9,6%. Več je tudi planiranih izgub zaradi bonifikacij in komercialnih nižanj, ker vemo, da se napak v pliših pri večini artiklov ne da popraviti. Čim pa je blago kot rečeno »procentno« pa ne gre v prodajo tako gladko kot prvotni izdelek. Tako se dogaja, da taki kosi dalj časa ležijo na zalogi. Ekonomski izračun nam pravi, da je včasih boljše povečati % popusta pa blago prodati, kot da še naprej leži na zalogi in v finančnem pogledu predstavlja balast za delovno organizacijo. Na ta način pa nastaja

del tako imenovanih komercialnih nižanj.

V letu 1978 pričakujemo na tržišču večjo konkurenco. Vedno več je proizvajalcev, ki se poskušajo tudi v izdelovanju pohištvenih tkanin. Vsi skupaj se moramo krepko zavedati, da je strojni park za izdelavo teh tkanin tako napredoval, da ni potrebna tako dolga tradicija in tako veliko strokovno znanje zaposlenih, da se izdela blago za trg. Edino kar je ostalo, je to, da se s kakovostjo našega dela in izdelkov še nadalje borimo, da ostanemo na vrhu med proizvajalci pohištvenih tkanin. Če se bomo tega zavedali vsi, od odgovornih služb, strokovnega kadra do slehernega zaposlenega, potem bomo tudi v tem letu uspeli delati kakovostno in imeli dobre poslovne rezultate.

Bogo Reisp

Delovanje aktiva mladih komunistov v Dekorativni

V želji, da bi čimbolj utrdili delovanje ZK v naši delovni organizaciji, predvsem pa da bi pritegnili čim več mladih ljudi, je konferenca ZK Dekorativne sklenila organizirati aktiv mladih komunistov.

AMK je ena od organiziranih oblik dogovarjanja in usposabljanja mladih komunistov in ne le prehodna oblika dela, ki omogoča mladim komunistom pridobivanje sposobnosti, samostojnega mišljenja, nastopanja ter razpravljanja.

Poleg tega so aktivni mladih komunistov mesto oblikovanja stališč zveze komunistov, v konkretnem okolju, kjer ti aktivni delujejo. Vsebinska aktivna mora biti tako sestavljena, da mlad član ZK postane aktivna, ustvarjalna in celovita družbena osebnost, tako da bo posegel v oblikovanje družbenih odnosov, o kakršnih govori zveza komunistov v svojih dokumentih.

Osnovni izhodišči dela AMK morata biti izobraževanje in usposabljanje mladih, da se bodo brez bojazni enakovredno in

tvorno vključevali v politično delo ter pripomogli k napredku in uresničevanju ciljev naše samoupravne socialistične skupnosti.

Glavno torišče dela mladih komunistov mora biti vsekakor delo v Zvezi socialistične mladine. Mladinska organizacija in delo v njej je prva preizkušnja za mladega, politično osveščenega človeka. V njej se prično mladi komunisti kaliti v izkušene borbe za samoupravne pravice delavskega razreda in delovnih ljudi.

Zato morajo biti aktivni mladih komunistov tesno povezani z mladinskimi aktivni v svojem okolju. Mladi komunisti morajo v svojem organiziranem delu postati njihovo idejno jedro in se prizadevati, da pritegnejo v svoje vrste čim več mladine.

Politično osveščanje mladih mora biti zato osnovna naloga AMK. Na vseh področjih družbenega in političnega življenja si močno prizadevamo, da bi v politično delo vključili predvsem mlade ljudi, jim dali možnost,

da se ob aktivnem delu v gradnji naše socialistične in samoupravne družbe čimbolj uveljavijo, da postanejo tvorni nosilci napredka in se oblikujejo v celovite in skladne osebnosti. Prav to nalogo ima AMK — to je način in obenem mesto za oblikovanje osebnosti mladega komunistu, ki naj aktivno deluje v okolju, v katerem živi.

Način delovanja AMK omogoča mlademu komunistu, da si ob vestnem izpopolnjevanju nalog ZK pridobiva tudi sposobnosti samostojnega delovanja v svojem okolju.

Vsebinska dela aktiva je torej prirejena tako, da mladi komunist postane tvorni dejavnik in lahko aktivno in samostojno poseže v oblikovanje socialističnih

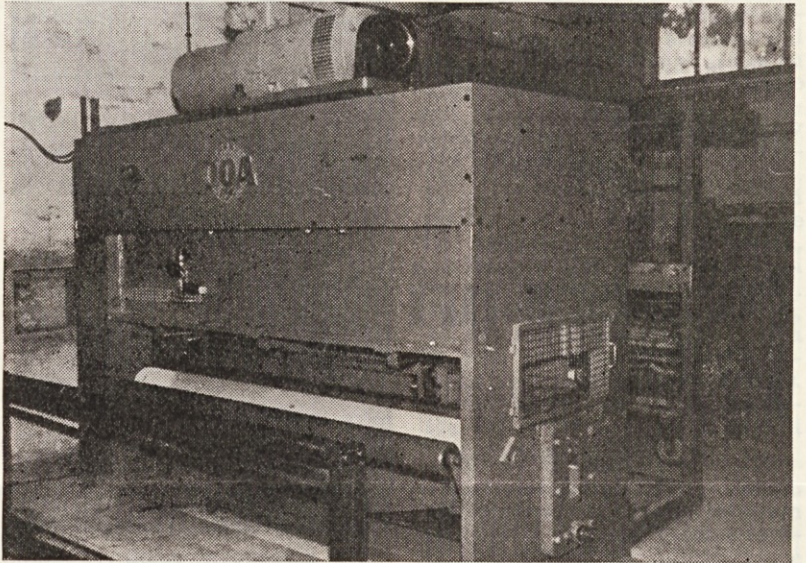
družbenih odnosov, kakršni so zabeleženi v programu ZK.

Pomen novoustanovljenega aktiva je predvsem v političnem osveščanju mladih. Mladinski aktivni so idejno jedro; zato pa si morajo prizadevati, da v svoje vrste vključujejo čim več mladine in postanejo njena avantgarda.

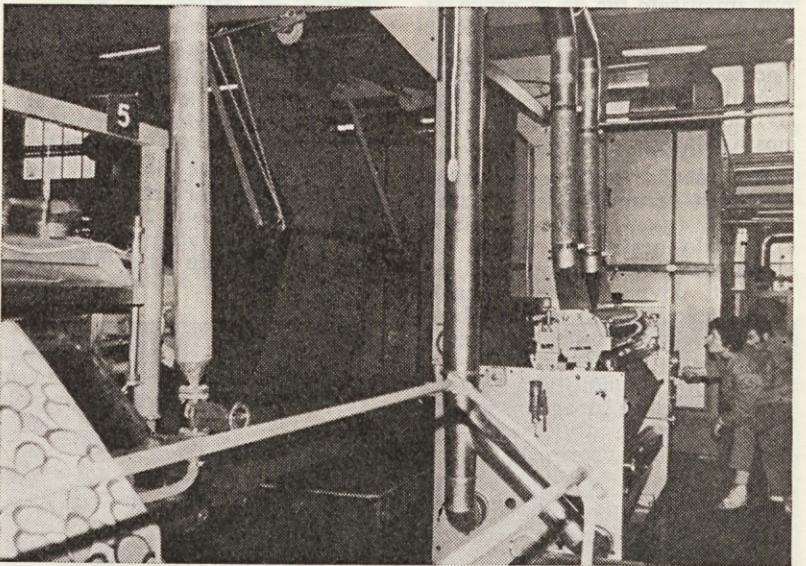
Zaradi vseh naštetih ciljev aktiva mladih komunistov pričakujemo čimvečjo udeležbo iz vrst mladih delavcev Dekorativne. Želimo si, da bi AMK postal način dela in življenja naših mladih, kjer bi lahko tvorno uresničevali svoje ideje in se prekalili v izkušene borbe za samoupravne pravice delovnih ljudi.

Sekretar AMK
Rada Jambor

Novi stroji v apreturi

Novi stroj za iglanje tkanin

Nov strižni stroj

Med 16. in 19. 1. smo v oddelku apreture imeli monterja firme »DOA«, ki je spravil v pogon nov stroj za iglanje tkanin.

Na starem stroju iglamo s hitrostjo med 3 in 5 m/min. Igelne deske so ozke z nabitimi iglami v obliki »ribje kosti«, kar povzroča občasne neenakomernosti pri iglanju (moare efekt). Zaradi teže kosov navijamo samo po en kos na cevko. Zaradi veli-

kega povpraševanja po tako obdelanem blagu pa so nam priskočili na pomoč tudi v delovni organizaciji FILC Mengeš.

Novi stroj igla s hitrostjo do 18 m/min, efekt pa je boljši zaradi širše igelne deske ter posebne razvrstitve igel. Navija se na navijalne vozove (kavle) z Menzel navijalno napravo

(Nadaljevanje na 6. strani)

bo treba imeti toliko popustov na slabo kvaliteto. Enako skrb bo treba posvetiti vsem delavcem v DO, ki se uvajajo ob novih modernih strojih.

— Obravnavanje zagotavljanja socialne varnosti delavcev:

Socialna varnost je širok pojem: zaposlitev, osebni dohodek... S skrbjo za produktivnost, kvaliteto z večjo delovno vnemo, z zmanjšanjem izostankov z dela, z večjim občutkom odgovornosti na delu, vse to prinaša boljše osebne dohodke, posebno po novem načinu nagrajevanja tekočega in minulega dela. Če bo tako, se sproti rešujejo tudi socialni problemi, stanovanjska problematika, občasne pomoči, delovno okolje...

— Ocena varnostne situacije in obrambnih priprav:

Z zakonom o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti se skrb za varnost podružablja. Prav člani ZK smo odgovorni, da se določila in namen teh zakonov dosledno izvajajo. Naša osnovna skrb je čuvati pridobitve NOB, varovati ustavno ureditev, čuvati naš samoupravni socialistični sistem, čuvati našo družbeno imovino in skrbeti za izvajanje skupnih dogovorov.

— Obravnavanje pomembnih dogodkov v širši družbeni skupnosti:

Biti bomo morali budni ob vseh dogajanjih in pomagati, kjer bo treba. Pogovarjali se bomo tudi o delegiranju kandidatov za funkcije v SIS ipd.

2. DELO KONFERENCE IN KOMISIJ:

V svojem programu bo morala konferenca — poleg vprašanj, ki jih zajema program dela komiteja — posvetiti posebno pozornost idejnopolitičnem usposabljanju in in formiranju članstva Zveze komunistov.

— Komisija za idejnopolitično usposabljanje in obveščanje:

Član ZK mora biti prej informiran, da lahko odgovarja in pojasnjuje delavcem, da bodo vedeli, zakaj dvignejo roko.

Gradivo je zahtevno. Strokovne službe bodo morale še naprej gradivo predelati in ga v primerni obliki posredovati delavcem.

Delavec naj bi nadzoroval pravnik, arhitekta, ... kako? Še zelo daleč smo, da bo delegatski sistem res zaživel.

Treba je delavca tudi izobraževati za njegovo delo, da bi bil uspeh dela večji in kvaliteta boljša.

— Kadrovska komisija:

Komisija naj bi sodelovala pri predlogih za vsa pomembnejša kadrovska vprašanja — poleg organov ZK — v samoupravnih organih, delegacijah in družbenopolitičnih organizacijah.

Kadrovske zadeve bo treba reševati tako, kot je potrebno.

3. DELO AKTIVA MLADIH KOMUNISTOV:

Sekretar aktiva mladih komunistov je Rada Jambor. To delo je sposobna opravljati in je to tudi njena dolžnost. Ima enoletno politično šolo. Sedaj je v tej politični šoli en naš delavec, pričakujemo, da bo prevzel odgovorne funkcije. Vsak si želi, ko šolo konča, da bi dobil kakšno drugo delovno mesto. Mi v proizvodnji to zelo občutimo, ni tega kadra, ki bi moral biti med neposrednimi proizvajalci. Ljudem je zelo težko vse razložiti. Delavcu za strojem je treba posvetiti veliko pozornosti, da bomo vsi vedeli, da je vsako delo v proizvodnji potrebno. Na primer čiščenje — nihče več noče tega delati.

Treba bo več zavesti, da je potrebno sodelovanje: strokovnjak ne more brez delavca nič, kot tudi delavec brez strokovnjaka ne; ne bi smeli podcenjevati nobenega dela.

Tudi vzgoja članstva bo morala iti v to smer.

Marija Murn

Uresničevanje operativnega plana za mesec januar v TOZD »Predilnica« Laško

Temeljni plan tozda »Predilnice« Laško za leto 1978 je del sanacijskega programa, ki je bil sprejet v letu 1977 in je omogo-

čil združitev »Volne« Laško v DO »Dekorativna«. Zadani cilji in naloge so se začeli uresničevati preko proizvodnih operativnih pla-

nov po eni in investicijskih nalog po drugi strani.

Operativni plan za mesec januar je bil obdelan po proizvodnih obratih in je predvideval proizvodnjo 22.700 m gotovih tkanin, ter proizvodnjo uslug predenja, sukanja, previjanja in barvanja za tozd »A« v količini 72.500 kg. Pri tem je bilo planirano za obrat predilnica delo v štirih izmenah, medtem ko je bilo za ostale obrate predvideno tro- oziroma dvoizmensko delo.

Tako zmanjšan obseg proizvodnje je povzročil manjšo potrebo po delovni sili in je po planu nastal višek 48 delavcev. Da bi premostili nastalo začasno brezposelnost, smo planirali tečaj za prekvalifikacijo, ki ga je obiskovalo 30 delavcev.

Po planu bi v mesecu januarju ustvarili 3.076,666 din celotnega dohodka in 1.367,580 din dohodka.

Zadani operativni plan smo začeli uresničevati in če pogledamo gibanje proizvodnje po obratih glede na plan, ugotovimo, da so

vsi obrati plan preseglji razen obrata barvarne.

Stanje 27. 1. 1978.

Obrat	% preseganja plana
predilnica	106,0
tkalnica	106,5
apretura	101,0
barvarna — vlakna	94,3
barvarna — preja	79,2

V obratu barvarna so nastale težave pri izvrševanju plana predvsem zaradi barvnih receptur, ki jih je bilo potrebno na novo sestaviti z ozirom na nov material in druge aparature ter zaradi večjega bolniškega staleža (37,5 %).

Kljub uvedbi nadur zamujene proizvodnje nismo mogli nadoknaditi.

V tem mesecu smo imeli tudi nekaj težav pri usklajevanju proizvodnje v sukalnici in pri transportu zaradi pomanjkanja moške delovne sile.

Z namenom usposabljanja delavcev za nove delovne naloge, ki so predvidene po sanacijskem programu, so se izvršile večje premetitve v proizvodnji in organizacijske spremembe v komerciali.

Vanda Prodan

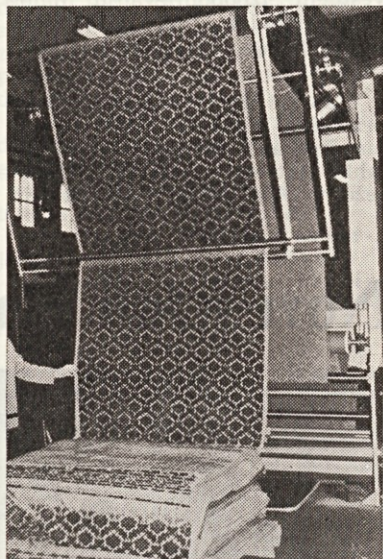
(Nadaljevanje s 5. strani)

po 10 do 12 kosov skupaj. Odvijanje pri adjustiranju pa bo potrebno še rešiti.

Novi stroj je izrednega pomena, saj bo odpadlo precej stroškov, ki smo jih imeli do sedaj, ko smo morali plačevati usluge.

Strižni stroj firme Sistig je že »ostrigel« prve metre naših plišev. Montaža je trajala cel teden, saj je bilo potrebno pripeljati do stroja električni tok, komprimiran zrak, vse cevi za odsesavanje prahu ter povezati komandno omaro s strojem.

To je hiter, moderen stroj z avtomatskim dvigovanjem strižnega sistema pri prehodu šina skozi stroj. Zahteva pa posluh in občutek tako posluževalca kot vzdrževalca.

Nesreče pri delu v letu 1977

Zvesti svoji tradiciji so delavci DO tudi v prejšnjem letu povečali obseg proizvodnje. Tokrat za ca. 7 %.

Kaj lahko rečemo o varnosti naših delavcev pri delu v tem obdobju zlasti če upoštevamo, da se je povprečno število zaposlenih zmanjšalo ter da se proizvodna tehnika in tehnologija nista bistveno spremenili? Pomembno vprašanje je tudi ali smo to povečanje proizvodnje dosegli s kultivacijo dela ali na račun varnosti delavca pri delu?

Kot merila varnega delovnega okolja in varnih delovnih razmer v DO pogledajmo pogostost t.j. število nesreč na vsakih 100 zaposlenih in resnost teh poškodb t.j. povprečno število izgubljenih delovnih dni zaradi zdravljenja vsake poškodbe. Primerjava teh kazalcev z istimi iz leta 1976 nam z razumljivim jezikom govori, v kateri smeri in s kakšnim tempom se giblje sedaj varnost naših delavcev pri delu. (tabela 1)

Najbolj značilna faktorja kaže, da je pogostost nesreč neznatno narasla t.j. od 5,7 na 5,9 torej za 0,2 %, ter da se je resnost nesreč v istem obdobju močno zmanjšala, in sicer od 19,2 na 11,6 povprečno izgubljenih delovnih dni zaradi vsake poškodbe.

ČESTITKA VOJAKA

Uspešno in plodno poslovanje v novem letu 1978 vam želi vaš sodelavec

vojak Janez Založnik

Po teh podatkih, zlasti če bi upoštevali kazalce še iz prejšnjih let, upravičeno lahko trdimo, da se stanje varnosti delavcev pri delu gledano v celoti — vidno izboljšuje, ne glede na konstantno povečanje produktivnosti.

Tako ugodno spremembo stanja varstva pri delu pa niti za trenutek ne smemo preceniti. Zavedati se moramo, koliko vsak posameznik, oddelek, obrat ali TOZD prispeva k celotnemu stanju varstva pri delu v DO. Vedeti moramo, da se v nekaterih obratih pogostost poškodb nedopustno dviga (pripravljalnica od 13 poškodb v letu 1976 na 26 v letu 1977 ali šivalnica od 4 na 13 poškodb ne glede na njihovo res-

nost v TOZD »C« (od izgubljenih 9,4 dni na eno poškodbo v letu do 15,5 v 1977 letu).

Ni odveč, če varnost našega delovnega okolja primerjamo s stanjem v celotnem slovenskem gospodarstvu in v nam sorodnih industrijskih panogah.

Toda, ne oziraje se, ali smo po zgornjih podatkih povprečno boljše ali slabše od drugih, smo dolžni še vnaprej skrbeti za čim varnejše delovno okolje in delovne razmere naših delavcev.

Referent za VD
Vasilije Petronijević

(tabela 2)

ASOCIACIJA DELA

Leto	Štev. nesreč na 100 zaposl.	Povpr. štev. izgub. del. dni na eno nesrečo	Povpr. štev. izgub. del. dni na enega zaposl.	
				Leto
1. DO »Dekorativna«	77	5,9	11,6	0,7
	76	5,7	19,2	1,1
2. Tekstilna celotna industrija v SRS	76	4,1	17,5	0,72
3. Kovinska celotna ind. v SRS	76	10,27	13,8	1,41
4. Celotno gospodarstvo SRS	76	5,88	18,1	1,1

Delovna organizacija	Leto	Povpreč. zap. št.	Število nesreč pri delu			Izgubljenih delovnih dni zaradi nesreč pri delu			Pogostost nesreč pri delu			R Resnost nesreč pri delu			Povpreč. štev. izgub. delov. dni na vsakega zaposl. delavca		
			Število nesreč pri delu			Izgubljenih delovnih dni zaradi nesreč pri delu			Pogostost nesreč pri delu			R Resnost nesreč pri delu			Povpreč. štev. izgub. delov. dni na vsakega zaposl. delavca		
			v tovarni	na poti	skupaj	v tovarni	na poti	skupaj	v tovarni	na poti	skupaj	v tovarni	na poti	skupaj	v tovarni	na poti	skupaj
TOZD »A«	77	705	35	6	41	390	66	456	4,9	0,9	5,8	11,1	11,0	11,1	1,55	0,09	0,64
	77	713	27	12	39	544	483	1027	3,7	1,7	5,4	20	40	26,5	0,76	0,68	1,44
TOZD »B«	77	312	19	3	22	209	35	244	6,1	0,9	7,0	11,0	11,6	11,1	0,67	0,11	0,78
	77	323	18	3	21	195	38	233	5,6	0,9	6,5	10,1	12,7	11,1	0,61	0,11	0,72
TOZD »C«	77	52	6	—	6	91	—	91	8,7	—	8,7	15,5	—	15,5	1,91	—	1,91
	76	49	11	—	11	104	—	104	22,5	—	22,5	9,4	—	9,4	2,22	—	2,22
DSSS »D«	76	167	3	1	4	30	28	58	1,8	0,6	2,4	10	28	14,5	0,18	0,16	0,34
	76	160	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
DO »d«	76	1236	63	10	73	720	129	849	5,1	0,8	5,9	11,2	12,9	11,6	0,58	0,11	0,69
	76	1245	56	15	71	843	521	1364	4,5	1,2	5,7	15	35	19,2	0,68	0,42	1,1

Pregled o poteku investicije v TOZD Predilnica Laško

Z zadovoljstvom lahko ugotovljamo, da so bili z dobro organiziranim pristopom pri zaključevanju kupoprodajnih pogodb z inozemskimi dobavitelji strojne opreme podani pogoji, ki omogočajo, da se investicija v Laškem, lahko odvija hitreje, kakor je to predvideval investicijskosanacijski program.

To pa ne predstavlja samo hitrejšega prehoda na novo proizvodnjo, ampak tudi precejšnje zmanjšanje stroškov, ki so predvideni za fazo prehoda in s tem tudi zmanjšanje izgube dohodka v prehodnem letu 1978.

Zal pa moramo ugotoviti, da zaostajata ino-dobavitelja z izdelavo tehnične dokumentacije oziroma montažnih načrtov, ki so potrebni za izdelavo gradbeno-adaptacijskih projektov.

Z gradbeno DO, ki je bila izbrana za izvajanje vseh potrebnih adaptacijskih del na obstoječih stavbah tkalnice, so vsi razgovori že opravljeni in kakor hitro bodo načrti izdelani, se bo takoj začelo izvajanje del. Vendar pa to ne pomeni, da bomo čakali na dokončne projekte, temveč se morata projektant in izvajalec tako sinhronizirati, da ne bo prišlo do zastojev ali celo prekinitvev del ob njihovem parcialnem načinu izvajanja.

Nezaključena proizvodna oprema in vzroki

1 kom — dvozavojni sukalni stroj — ČSSR (dobavitelj še ni dal dokončne ponudbe)

1 kom — sušilni stroj za vlakna — domača proizvodnja (končni program za barvarno še ni prečiščen)

strojna oprema za regeneracijo vlaken (ker se lastna regeneracija programira v drugi fazi, še nismo pristopili k izboru strojne opreme)

Operativni plan in dogovor določata, da se morajo vsi stroški gradbeno-adaptacijskih del pokrivati s sredstvi iz odprodaje osnovnih sredstev, ki za novi proizvodni program niso potrebna.

Akcija odprodaje teh sredstev ugodno poteka, saj so praktično že vsi uporabni stroji prodani, neuporabni ali popolnoma zastareli stroji pa se že prodajajo kot staro železo.

Ob koncu tega kratkega pregleda o poteku investicije lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da se sanacijsko-investicijski program odvija po načrtu in da so celotni podani realni pogoji, da se ta realizira pred predvidenim rokom.

Vilko Škerbinek

Zaključena proizvodna oprema in dobavni roki

1 kom	tridelni mikalnik	Italija	marec/april
1 kom	tridelni mikalnik	Italija	junij/julij
1 kom	tridelni mikalnik	Poljska	marec
4 kom	prstan, predilni stroj	Poljska	marec
1 kom	prstan, predilni stroj	Poljska	maj
1 kom	efektni sukalni stroj	Poljska	II. kvartal
1 kom	mešalni agregat	Poljska	IV. kvartal

Strokovno usposabljanje v TOZD Predilnica Laško

V TOZD »Predilnica« že en mesec poteka strokovno usposabljanje delavcev za pridobitev PK predilca. Izobraževalni program obsega 100 ur teoretičnega pouka in 2—3 mesece praktičnega pouka, kar je odvisno od dela, za katerega se delavec usposablja. Seveda se poleg strokovno tehničnega pouka delavci tudi samoupravno izobražujejo. Tako obravnavajo vse samoupravne akte na nivoju DO in vse samoupravne akte na nivoju tozda.

Predvideno je, da skozi tak sistem izobraževanja in usposabljanja gre 102 delavcev, ne glede na to, katere delovne naloge trenutno opravljajo. Tako bi v prvih 6 mesecih tega leta moralo zaključiti seminar oziroma strokovno usposabljanje vseh 102 delavcev, in bi delavci že bili pripravljani za opravilo potrebnih nalog, takrat ko bo predilnica montirana.

Strokovno usposabljanje je organizirano tako, da seminar obiskuje 30 delavcev v prvi skupini in ko se ti usposobijo, zamenjajo svoje tovariše pri stroju, tako da proizvodnja nemoteno poteka in da se morajo dosegati operativni plani.

Delavec, ki konča seminar, v celoti pridobi polkvalifikacijo, ki je tudi priznana navzven, saj je

tak program izobraževanja sprejela in priznala tudi Samoupravna skupnost za zaposlovanje Celje.

In kaj o izobraževanju meni tov. AMALIJA PAVŠEK, ki ima skupno 16 let delovne dobe v tem tozdu:

Kljub temu, da sem bila v tem tozdu zaposlena 16 let, nisem poznala celotnega tehnološkega procesa predenja. Danes, ko se strokovno usposabljanje bliža koncu, pa lahko trdim, da sem spoznala celoten proces predenja kljub temu, da praktično še ne opravljam nalog. Pridobila sem še dodatno znanje o varstvu pri delu, tako teoretično kot tudi praktično, saj sem se naučila ravnati s stroji in napravami, tako da bi lahko pomagala sama sebi in svojim sodelavkam v primeru nesreče. Menim, da je seminar bil dokaj uspešen tudi v samoupravnem smislu. Kljub temu, da smo vsi delavci na tem področju nekaj vedeli, smo s tem usposabljanjem znanje obnovili ter temeljito spoznali naše samoupravne akte in z njimi naše obveznosti in pravice.

Tovarišica JOŽEFA KERIN, tkalka s skupno delovno dobo 25 let, pa meni o strokovnem usposabljanju naslednje:

Menili smo, da k naši starosti ne gre tako usposabljanje in da smo že prestare, da bi se kaj še dodatno naučile. Danes pa lahko ugotovimo, da seminar ni bil težak, in so se predvsem predavatelji potrudili ter nam snov razlagali v takem jeziku, da smo razumeli. Če pa kaj nismo razumeli, so bili vedno pripravljeni za deveto pojasnjevati. Danes, ko že tudi praktično delam na bodočih

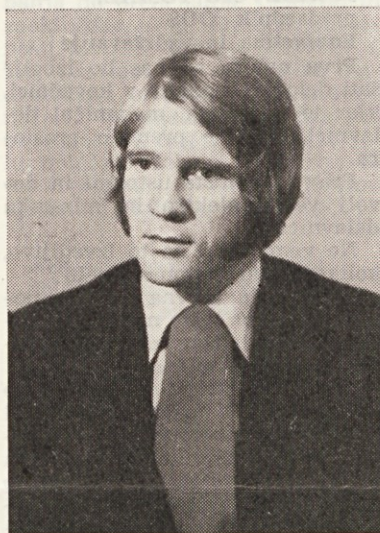
nalogah, ki bodo ostale v tozdu, pa lahko rečem, da mi je teoretični del seminarja dal predvsem osnove za spoznavanje materiala, določanje Nm in strojne elemente ter dosti obnovljenega znanja v varstvu pri delu. Prav tako smo sedaj seznanjeni z vsemi fazami dela, kar nam daje celovito sliko procesa proizvodnje preje.

Božo Šola

Vnema vzbuja zaupanje

V januarju smo volili novo vodstvo sindikata v naši DO.

Seveda imamo programe dela OOS in KOOS, vendar je tudi osebno mnenje novih predsednikov zanimivo. Vsi govorijo o delu sindikata z veliko vnemo, ki vzbuja zaupanje, da bodo res aktivni, polni novih pobud in da bodo uresničili programe dela — pa morda dodali še kaj svežega, svojega.

ŠINKOVEC EMIL
predsednik konference OOS
naše DO

Ko ste me izvolili za predsednika, ste mi zaupali zelo odgovorno in težko nalogo. Bil sem sicer v občinskem in republiškem odboru sindikata za tekstilno industrijo, vendar imam še bolj malo prakse za delo v sindikatu.

Sedaj je sindikat bolj politično usmerjen, je prvi nosilec uresničevanja zakona o združenem delu. Njegova dolžnost je, da spremlja, dopolnjuje in nadzoruje vse samoupravne akte.

Moral bi opravljati delo v zadovoljstvo ljudi, da bi opravičili svojo vlogo. Premalo delavcu pokažemo, kaj delamo, premalo mu damo čutiti, da je član sindikata. Treba bi bilo več akcij v pomoč (glede dopustov bomo morali urediti, sedaj je zelo slabo). Še naprej je seveda treba vabiti upokojence na srečanja, treba se bo več udeleževati v športu, spodbujati ljudi, ker šport krepi človeka in mu daje novih moči. Tudi šahisti se zberejo le takrat, ko je kakšno tekmovanje. Treba bi bilo prirejati športna tekmovanja med nami in drugimi OZD. Morali bomo tudi urediti kegljišče, saj smo v tej panogi dosegli že pohvalne rezultate.

Kar se kulture tiče — imamo organizirane ogledne opernih in gledaliških predstav. S tem v zvezi pa opažam, da delavci karte vzamejo, predstave si pa ne ogledajo. Morda bi bilo dobro, da bi vsak za karto dal simbolični prispevek, da jih ne bi jemali tako neodgovorno.

Seveda ostaja pred nami še veliko dela, če bomo imeli voljo. Lahko bi na primer dobro organizirali dedka Mraza, proslavo ob dnevu žena, ob 1. maju, 29. novembru... Prostor imamo lep, pa tudi vse drugo bi se dalo, če bi se le »vzeli skup«...

(Nadaljevanje na 8. strani)

V januarju smo imeli občne zборе osnovnih organizacij sindikata

(Nadaljevanje s 7. strani)

NEUMANN TANJUŠA, predsednik OOS DSSS

Mandatna doba sindikalnega funkcionarja po reorganizaciji DO je potekla in že se pričinja novo obdobje.

Mislím, da je bilo delo sindikata v preteklem obdobju precej plodno. V tem kratkem času so se zvrstili pomembni dogodki v našem samoupravnem sistemu.

Socialistični samoupravni družbenoekonomski odnosi v združenem delu zagotavljajo, da delavci na podlagi pravice dela z družbenimi sredstvi ter enakih pravic, obveznosti in odgovornosti glede produkcijskih sredstev in drugih sredstev družbene reprodukcije, ki so družbena lastnina, v svojem, skupnem in splošnem družbenem interesu odločajo o svojem delu in pogojih ter rezultatih svojega dela.

To je pomembna temeljna določba v zakonu o združenem delu.

Zakon o združenem delu je velik korak naprej pri uresničevanju ustavne vsebine samoupravljanja, s tem pa tudi glede zahtevnosti v vlogi in nalogah sindikata.

V preteklem obdobju je bil sindikat prisoten povsod pri važnih odločitvah, ki so življenjskega pomena za našo organizacijo kakor tudi pri drobnih internih problemih.

Želim, da bi bilo delo sindikata uspešno in program dela OOS v letu 1978 izpolnjen.

NOVAK JAKOB, predsednik OOS Surova tkanina II.

Družba je pospešila vlogo sindikata. V naši DO bo treba še marsikaj storiti. Dobro bi bilo organizirati ekskurzije za neposredne proizvajalce — ogled kakšne tekstilne tovarne, mogoče najprej kar TOZD Predilnica v Laškem.

Treba bo tudi narediti za šport in rekreacijo, urediti kegljišče..., organizirati tekmovanja med OOS v jami...

Življenje je sedaj drugačno, vsak gre bolj po svoje. Vendar zabava lahko ljudi zbliža. Tudi strelci potrebujejo prostor, da lahko delajo.

Glede varstva okolja mislim še tole:

Kajenje na sestankih bi bilo treba prepovedati. Zrak je nezdržen, najbrž celo za kadilce. Mislím, da bi iz obzirnosti do nekadilcev to lahko uvedli.

TRČEK IVICA, predsednik OOS Surova tkanina I.

Bila sem predsednik OO ZSMS v našem tozdu. Kar malo me skrbi sedaj, ko bo imel sindikat tako vlogo. Se bom še sproti učila, sem malo premlada, moral bi biti kakšen starejši, bolj izkušen.

Nalog v programu dela za 1978 je veliko. No, če bodo pomagali še drugi, bo že šlo.

Zelo pomembno se mi zdi, da ima sindikat tako veliko vlogo pri samoupravnih aktih, pri delitvi dohodka itd.

Treba bo poskrbeti za zdravstveno ogrožene delavce, več narediti zanje.

Glede družbenega standarda — za letovanje delavcev je zelo slabo urejeno, letos bomo začeli z nakupom novih prikolice, kar bo vsaj malo izboljšalo.

No, stanovanjska problematika se res dobro rešuje...

Veliko dela bo treba, upam, da ga bomo dobro opravili.

JUREJEVIČ TOMAŽ, predsednik OOS

Energetika in vzdrževanje

Prva naloga za nas bo izboljšati delovne razmere v kovačnici, kjer je slab zrak, mehanični delavnici, kjer je premalo prostora.

Prav tako nista ustrezni in dovolj veliki elektro in mizarska delavnica.

Ne vem, kako bo to izvedljivo, koliko denarja bomo imeli.

To bi bila glavna naloga, potem pa kakor bodo nastajale druge. Zastopal bom delavce, kolikor bo v moji moči.

Treba bo vzpodbuditi športno aktivnost — tekmovanja med OOS v košarki, nogometu itd. Nekatera podjetja imajo referenta za šport, organizirajo rekreacijo med odmori... Mogoče bi organizirali Igre brez meja v sodelovanju z OO ZSMS — za 25. maja?

Lahko bi organizirali tudi srečanja mladincev iz več DO. Sploh se mi zdi, da bi morda tudi sindikat moral malo zbuditi mladino.

Ze šest mesecev sem v naši DO, pa me še nihče od mladincev ni vprašal, če sem pripravljen kaj delati v ZSMS DO. Treba bi bilo tudi, sindikat v sodelovanju z mladinci, organizirati proslave za državne praznike, 25. maj, dan žena...

Upam, da nam bo uspelo organizirati dobre sindikalne izlete, morda ekskurzije (na zagrebški

velesejem). Lahko bi si tudi ogledali kakšno jugoslovansko mesto na takem izletu, saj so nam veliko premalo znane znamenitosti in naravne lepote Jugoslavije.

Za dopuste bo bolje, ko bomo kupili prikolice. Morda bi postavili po dve v isti kraj?

Nisem še imel časa, da bi s sodelavci veliko govoril, imeli bomo sestanek, da bo vsak povedal, kaj ga teži, pa bomo poskušali stvari izboljšati, če se bo dalo, da bomo vsi zadovoljni.

DETIČEK EDO, predsednik IO OOS predilnica Laško

Prej smo imeli šest osnovnih organizacij, sedaj bo samo ena, ker tudi proizvodnih procesov ne bo več toliko.

Praktično nismo z razdrobitvijo sindikata na šest OOS dosegli nič posebnega, delali smo le ločene strokovne ekskurzije.

Mislím, da je glede sindikalnih izletov bolje, da pridejo ljudje vsaj takrat skupaj in navežejo boljše stike.

Izvršni odbor bo sestavljen iz vseh oddelkov. Imeti pa bo moral več razširjenih sestankov zaradi obveščenosti delavcev.

Mislím, da je osnova za samoupravljanje, da vsak ve vse, da

SINDIKALNI DELAVEC

Pregled dela in želje za naprej

Iztekla se je mandatna doba članov izvršnega odbora sindikalne organizacije, kjer se je vsak član po svojih močeh trudil, da bi upravičil dano mu zupanje.

Izvoljen sem bil za predsednika komisije za šport in rekreacijo, zato bi rad napisal nekaj besed o mojem, sicer skromnem delu, ter o moji želji, kaj naj bi novi odbor storil, da bi sindikat še bolj odigral svojo vlogo.

V tem mandatnem obdobju beležimo predvsem viden napredek v množičnosti in kvaliteti kegljaške sekcije. Tukaj so bili doseženi vidni uspehi. Bili smo organizatorji tekmovanja v ljubljanski regiji, kar je zahtevalo veliko dela vseh kegljačev in pa razumevanje naših samoupravnih organov, da smo to tekmovanje zares dobro izvedli. Dosegli smo prvo mesto kot ekipa, kar je dolej naš največji uspeh. Bili smo vabljeni na razna tekmovanja v počastitev 29. novembra, dnevu republike, na občinskem in mestnem nivoju. Tudi strelci in šahisti so imeli mnogo tekmovanj, predvsem pa vzdržujejo dobre odnose z vojaki kasarne Boris Kidrič.

Smučarji se vsako leto udeležijo občinskega in mestnega tekmovanja, sindikalnega prvenstva občine in mesta Ljubljane ter tekstiliade in dosejajo predvsem kot posamezniki vidne uspehe.

Bili smo organizatorji že tradicionalnega srečanja med Industriji in Sivilnitom leta 1976, lansko leto pa se tega tekmovanja v organizaciji Sivilnita žal iz že znanih razlogov nismo udeležili.

ni razpravljanja po vogalih, da si povemo, kaj komu ni prav ali samo nejasno.

Imeli smo sindikalne športne igre v občinskem merilu in to bomo tudi nadaljevali.

Pričakujem, da bo kolektiv postal bolj živ in organiziran tako v proizvodnji kot tudi v sindikatu.

Razpoloženje med delavci se zelo umirja, ker so sedaj možnosti, da se bodo stvari uredile.

Poskusili bomo tudi »zbuditi« mladino, da bo kaj sodelovala, v načrtu imam, da jim predlagam delovno akcijo za čiščenje in urejanje okolice tovarne — akcijo ne le za člane ZSMS, ampak za vse »mlade po srcu«. Dela bo veliko, vendar sem glede vsega optimist.

Bolj bodo osnovne stvari urejene, več volje bo tudi za delo v sindikatu.

Ko tako prebiramo in premišljujemo izjave novih predsednikov OOS, jim želimo, da bi pri svojem delu dobili vso podporo nas vseh in da bi ob koncu svoje mandatne dobe lahko z zadovoljstvom ugotovili, da so dobro opravili zastavljene naloge.

md

Delovno predsedstvo občnega zbora OOS Gotova tkanina

Dotaknil bi se še drugih vprašanj, ki niso z mojega področja, za katerega mislim, da sindikat lahko mnogo stori, ker je to tudi njegova naloga.

Treba je urediti vprašanje jubilejnih nagrad na delovno dobo v podjetju. Mislim, da je sedanja, 25 let le previsoka, preveč oddaljena mnogim, ki prej omagajo. O tem piše tudi sindikalna lista kot podlaga za način nagrajevanja. Znano nam je, da je mnogo podjetij, ki so veliko slabša v primerjavi z Dekorativno, tak način že uvedla, in sicer po nekem ključu za 10, 15, 20, 25 in 30 let. Mislim, da pomeni 15 ali 20 let dela v enem podjetju dobro polovico življenja in pripravljenosti, da živiš in delaš s kolektivom tudi v težkih trenutkih. V lanskem letu sem na enem izmed zborov delavcev v tozdu C že sprožil to vprašanje in rečeno mi je bilo, da se v letošnjem obdobju to vprašanje tudi obravnava.

Na področju stanovanjske politike je bilo ogromno storjenega in lahko trdim, da smo nekje pri vrhu maloštevilnih podjetij, ki so v ta namen namenili toliko denarja; tudi način delitve ali nakup stanovanj je bil v skladu s pravilnikom. Res se lahko pohvalimo in prav je tako.

Pa vendar bi rad dodal še eno misel, o kateri sem že lansko leto govoril z odgovornim na stanovanjskem področju ter predsednikom sindikata in sekretarjem ZK v podjetju. Prav bi bilo, po mojem mnenju in mnenju še nekaterih, da bi pri točkovanju za dodelitev družbenih stanovanj nekoliko več pozornosti in prednosti posvetili delavcem z daljšo dobo zaposlenosti v podjetju.

Mislim, da je politika, da se mlademu človeku nudi stanovanje, popolnoma pravilna, saj od njega pričakujemo dobre rezultate dela, družbenopolitično aktivnosti in pa predvsem stalnost in pripadnost podjetju.

Starejši člani kolektiva imajo to pot že za sabo. Zaslužili so si v petnajstih, dvajsetih in več letih v mnogo težjih pogojih dela, da danes nanje mislimo nekoliko več. Ne bi rad, da me nekdo napačno razume, da o tem še ni bilo govora; ne, v pravilniku, ki smo ga sprejeli lansko leto, lepo piše, da dobijo delavci, ki imajo več let zaposlitve v podjetju, tudi več točk. Samo dejansko in življenjsko je to še vedno premalo.

Kako to uskladiti, formulirati, ne vem, mislim pa, da bi novi izvršni odbor, seveda skupaj s samoupravnimi organi, poskušal poiskati zadovoljivo rešitev.

Minulo delo naj bi imelo večjo vrednost, tako ob vprašanju jubilejnih nagrad, ob družbenih stanovanjih, posojilih in podobno.

IZLETI

Vedno več je ljudi, ki svoj prosti čas preživijo v gorah. To nam narekuje potreba, saj je čistega zraka vedno manj. Tako smo se navadili, da vsaj enkrat v letu organiziramo izlet v gore. Tudi v naslednjem obdobju bi bilo prav, da sindikat ne pozabi na takšne izlete, saj ne zahtevajo mnogo denarja, pripomorejo pa občutno k zdravju, zadovoljstvu ter zbliznanju človeka s človekom in naravo. Udeležba na izletih z avtobusom z ogledom zgodovinskih znamenitosti, ki smo jih do sedaj organizirali, nam dovolj jasno kaže, da nismo še poza-

bili, da smo vesel slovenski narod, da se radi zabavamo in da si takšnih izletov naši delavci želijo.

Ceprav marsikdo reče, dovolj mi je tovarne, sit sem teh ljudi, vsak dan smo skupaj, pa vendar: ko zasliši harmoniko, ko zapleše, zapoje, pozabi na tovarno in mislim, da je tako tudi prav. Tako spoznaš človeka, mimo katerega hodiš že vrsto let in se ti kar naenkrat ne zdi več tako domišljav, kot si prej mislil, in marsikdo spozna, da je življenje še vedno lahko lepo, ali pa spoznaš nekoga, ki deli s tabo isto usodo, se pogovoriš in delo naslednje dni na delovnem mestu je lahko polno lepih spominov. Zato mislim, da je prav, da na takšne izlete novi odbor ne pozabi.

Vem, da so te moje želje, ki sem jih navedel, neizogibno povezane z denarjem. Tega se zavedamo vsi, pa vendar ne smemo pozabiti dejstva, da naš delavec, proizvajalec prisluhne željam samoupravnih organov, kadar je potrebno delati več kot je predvideno, kadar zaradi takšnih ali drugačnih potreb podaljša svoj delovni čas, da nekateri delajo že več kot 20 let v tri izmene, itd.

To so dejstva, s katerimi je mogoče zagovarjati moje želje ali predloge tudi na višjem nivoju.

Ob tej priliki se zahvalim vsem, ki so mi pomagali pri mojem skromnem delu in tistim, ki so šli z menoj na razne izlete, za njihovo zaupanje in odlično prijateljstvo.

Novemu odboru želim veliko uspehov pri izpolnjevanju zastavljenih nalog.

Iztok Kavčič

DELO KS ZSMS IN OOSZSMS V LETU 1977

Poglavitne naloge, ki so si jih v letu 1977 zastavile OO ZSMS in KS ZSMS so temeljile na področjih družbenopolitične, športne in kulturne dejavnosti.

OO ZSMS so delovale na vseh področjih z OOS, DPO, OK ZSMS Ljubljana-Šiška ter OO ZSMS na terenu (predvsem s 5 aktivom ZSMS vojašnice Boris Kidrič). Sklepale in razpravljale so o predlogih, ki so jih posredovale OK ZSMS — Ljubljana-Šiška in MK ZSMS. Dokončno se je formiral AMK, organizirale so razna športna tekmovanja (ob dnevu mladosti, za dan republike) ter sodelovale z različnimi športnimi ekipami v občinskih sindikalnih ligah, organizirali izlet, skupinski pohod po poteh »okupirane Ljubljane« ter pripravile kulturni program (za dan mladosti, za upokožence DO) itd. Še bi lahko naštevali, vendar se mi zdi, da je bolj pomembno izreči pohvalo vsem aktivnim mladincem, ki so s svojim delom prispevali k realizaciji zastavljenega programa.

Žal pa tudi letos ugotavljamo, da je delo in izvajanje akcij sloanelo le na nekaterih posameznikih. Vzrokov je seveda veliko, poglaviti pa je vsekakor neodgovorno obnašanje do dela nekaterih članov, predvsem članov KS ZSMS. Zato bo v bodoče treba posvetiti veliko pozornosti predvsem koordinaciji dela na relaciji KS ZSMS in OO ZSMS v TOZD.

S. Kosec

Zakon o delovnih razmerjih

Zakon o delovnih razmerjih (dalje ZDR) je konkretizacija zakona o združenem delu. Ureja zadeve, ki jih prepušča zakon o združenem delu republiški zakonodaji v realizacijo in konkretizacijo in je tako osnova delavcem v združenem delu, da na podlagi ustave in ZDR uredimo medsebojna delovna razmerja v svojih samoupravnih aktih.

Zato bomo sedaj na kratko pregledali, katere so najpomembnejše določbe, ki nam jih prinaša ZDR, ki ga je 28. 12. 1977. leta sprejel zbor združenega dela skupščine SR Slovenije, še prej pa se ustavimo pri temeljnih značilnostih ZDR. Tako lahko rečemo, da ZDR ureja delovno razmerje v celoti od njegovega sklepanja do prenehanja. Celovito in zaokroženo ureja pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev v TO, pri tem pa se izogiba nadrobnejemu urejanju in uveljavlja načelo, da medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti pri delu določajo delavci svobodno in enakopravno s samoupravnimi splošnimi akti.

Nekatere najpomembnejše določbe zakona o delovnih razmerjih, predvsem pa novosti

Zakon ima sedem delov

Prvi del zakona vsebuje temeljne določbe in v njih okvirno opredeljuje vsebinske značilnosti samoupravnega sporazuma o združenju dela delavcev v temeljni organizaciji. Določeno je, kaj se šteje in kaj ne za delovno razmerje (dalje DR) in dane so načelne določbe o svobodi sklepanja DR ter o pravicah, dolžnostih in odgovornostih delavcev.

V drugem delu obravnava medsebojna delovna razmerja delavcev v združenem delu. Ta del obsega osem poglavij.

V prvem poglavju zakon pravi, da morajo delavci v TO sestaviti pregled del oziroma nalog. Tako zakon opušča pojem delovnega mesta na katerega so bile vezane določene pravice in obveznosti delavca, kot je to že prej naredil ZZD. Zakon nadalje pravi, da je ta pregled podlaga za objavljanje del in nalog z oglasom oziroma razpisom.

Zakon postavlja tudi enotno definicijo za strokovno izobrazbo oziroma z delom pridobljeno delovno zmožnost.

Šteje se, da je delavec sklenil DR, ko da pismeno izjavo, da pristopa k samoupravnemu sporazumu o združenem delu delavcev v TO.

Določa tudi vsebino oglasa in razpisa. Zaradi čim objektivnejše presoje, v kolikšni meri izpolnjujejo kandidati objavljene pogoje za sklenitev delovnega razmerja, zakon uveljavlja načelo, da DS TO ali od njega imenovana komisija predhodno preizkusi strokovne in druge delovne zmožnosti prijavljenih kandidatov.

Po določili člena 37 sklene DR, za delo svoje stroke, kot pripravnik tista oseba, ki prvič začne opravljati dela oziroma naloge, pa v okviru programa za izobraževanje za poklic ni imela programa praktičnega pouka, proiz-

vodnega dela ali prakse v takem obsegu, da bi lahko samostojno opravljala delo v svoji stroki. Torej vsak, ki si ni pridobil posebnih delovnih izkušenj in ne glede na izobrazbo.

Delavec je lahko med trajanjem DR razporejen na vsako delo oziroma k vsaki nalogi, ki ustreza njegovim strokovnim izobrazbi, oziroma z delom pridobljenim delovnim zmožnostim.

ZDR nakazuje primere, kdaj je delavec dolžan opravljati dela oziroma naloge, ki ne ustrezajo njegovim izobrazbi in pravi, da delavci v samoupravnem splošnem aktu uredijo oziroma določijo primere in pogoje, kdaj je lahko delavec razporejen iz ene TO v drugo TO v okviru iste DO.

V drugem poglavju ureja zakon pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev v DR.

Tako pravi, da lahko delavci organizirajo delo po delovnih enotah, ter kakšne pravice, obveznosti in odgovornosti imajo s tem v zvezi. Zakon pravi, da delovni čas traja 42 ur na teden, delovni teden pa najmanj 5 delovnih dni. Delavci pa sami določijo delovni čas in njegovo razporeditev.

Delavec, ki dela poln delovni čas, sme delati še v drugi TO, vendar največ tretjino polnega delovnega časa, in to po soglasju TO in iz razlogov, ki so taksativno naštet.

Zakon nadalje govori o nadurnem delu in pravi, da se sme nadurno delo uvesti v primeru višje sile in ko je nujno, da se končajo določena nujna dela zaradi preprečitve kvarjenja surovin, nepredvidenega izostanka delavca in drugo, sme pa trajati toliko časa, kolikor trajajo izjemne okoliščine, največ pa 12 ur na teden.

Glede odmora, počitka in dopusta pravi ZDR, da pri delu z nepretrganim polnim delovnim časom traja odmor največ 30 minut, če pa delajo delavci v posebnih pogojih, pa največ 1 uro. Dopust lahko traja največ 30 delovnih dni, da delavce, ki so dopolnili 50 let starosti, pa se lahko poveča še do 5 delovnih dni. Invalidnim osebam pa ne glede na starost, če jim je priznana invalidnost po posebnih predpisih in delavcem z najmanj 60% telesnimi okvarami prav tako do 5 delovnih dni.

V poglavju, ki ureja varstvo pri delu, so določbe, ki pravijo da so delavci v TO dolžni zagotoviti vsem delavcem, ki delajo v TO organizirano varstvo pri delu.

Prav tako so določeni posebni varstveni ukrepi za ženske, predvsem za tista dela oziroma naloge, ki lahko škodljivo vplivajo na njihovo funkcijo materinstva.

Zakon pravi tudi, da delavci v samoupravnem sporazumu določijo, da ima delavka, ki rodi dvojčka ali več živorojenih otrok oziroma težje telesno ali duševno prizadetega otroka, daljši porodniški dopust. Pomembno je tudi pravilo, ki pravi, da ima pravice, ki jih ima delavka-mati, tudi oče otroka, če se roditelja tako sporazumeta. V tem poglavju so tudi

(Nadaljevanje na 10. strani)

(Nadaljevanje z 9. strani)

določbe, ki pravijo, da delavci v TO morajo zagotoviti varstvo invalidov in drugih oseb s tem, da se jim zagotovijo prekvalifikacija oziroma dokvalifikacija ter dela oziroma naloge, na katerih bodo lahko delali po prekvalifikaciji oziroma dokvalifikaciji.

Četrto poglavje ureja odgovornosti za delovne obveznosti in pravi, da so delavci za svoje delo in za opravljanje svojih dolžnosti ter za gospodarjenje z družbenimi sredstvi medsebojno odgovorni drug drugemu.

Tako je pomembna določba, ki pravi, da ima vsak delavec, ki zve za kršitev delovne obveznosti, pravico, da da pisмено pobudo za uvedbo disciplinskega postopka.

Med disciplinskimi ukrepi je novost, in sicer denarna kazen, ki se sme izreči največ do 10 % zneska mesečne akontacije osebnega dohodka, zaradi razlogov, ki so v zakonu taksativno naštet.

Med hujše kršitve delovnih obveznosti, za katere disciplinska komisija lahko izreče disciplinski ukrep prenehanja del. razmerja, spada tudi neopravičeno izostajanje z dela najmanj 5 delovnih dni v razdobju 3 mesecev.

Delavci v TO so dolžni delavcu, ki utрпи škodo pri delu ali v zvezi z delom, povrniti odškodnino za škodo, razen če dokažejo, da je škodo povzročil sam oškodovanec.

Pri prenehanju delovnega razmerja je treba opozoriti na možnost prenehanja delovnega razmerja delavcu v TO v primerih, če se ugotovi, da ni zmožen opravljati del. oz. nalog, ki so mu zaupane, da ne izpolnjuje več z zakonom predpisanih pogojev za opravljanje del oziroma nalog, ali da trajneje ne dosega delovnih rezultatov, ki se navadno dosega, in noče opravljati del oziroma nalog, ki ustrezajo njegovi delovni zmožnosti.

Prav tako je pomembna določba, ki pravi, da delavcu, ki izpolni pogoje za polno osebno pokojnino po zakonu o pokojninskem in invalidskem varstvu, delovno razmerje ne preneha, če pristojni organ TO ugotovi, da sta TO in delavec soglasna, da delavec nadaljuje delovno razmerje.

Pripravniku preneha delovno razmerje, če po preteku pripravniške dobe ne opravi uspešno (tudi po ponovitvi) strokovnega izpita.

Šesto poglavje ureja varstvo pravic.

Tu je pomembna določba, ki določa, da kadar se odloča o delavčevi pravici oziroma odgovornosti, pri odločanju ne smejo sodelovati tisti delavci, ki so s prizadetim delavcem v ožjem sorodstvu ali, ki so z njim v drugačnem razmerju, ki bi lahko povzročilo pri prizadetem delavcu ali pri drugih delavcih TO dvom o nepristravnosti njihove odločitve.

Zakon v 185. členu določa, da delavci s samoupravnim splošnim aktom lahko pooblastijo posameznega delavca, da izdaja sklepe o začasnem razporejanju delavcev na druga dela oziroma naloge v nujnih primerih, o nujni uvedbi nadurnega dela, o odobritvi plačane odsotnosti z dela zaradi neodložljivih razlogov in časne odstranitve delavca z dela.

Sedmo poglavje govori o delu na domu, ki ga smejo delavci v TO organizirati le v dejavnostih, ki so predmet poslovanja TO ali so z njim v neposredni zvezi.

V osmem poglavju so določbe, ki pravijo, da ima delavec, ki je izbran za delegata ali člana delegacije skupščine družbenopolitične skupnosti ali SIS, pravico biti v tem svojstvu za določen čas odsoten z dela. V času take odsotnosti ohrani vse pravice in obveznosti v združenem delu.

Tretji del zakona obravnava delovna razmerja med delavci, zaposlenimi pri delovnih ljudeh, ki samostojno opravljajo dejavnost s osebnim delom s sredstvi v lasti občanov ter civilnopравниh in fizičnih osebah.

V četrtem delu zakon obravnava začasno ali občasno delo in pravi, da delavci v TO lahko sklenejo z delavcem pogodbo o delu za opravljanje začasnih oziroma občasnih del, določenih v samoupravnem splošnem aktu, ki se glede na delovni proces ne opravljajo kot stalno in nepretrgano delo, temveč trajajo le določen krajši čas ali pa so potrebni le od časa do časa, opravljajo pa se največ 60 dni v letu.

Peti del zakona obravnava nadzorstvo nad izvajanjem predpisov v delovnih razmerjih in samoupravnih splošnih aktov. To opravljajo občinski organi inšpekcije.

Šesti del zakona obravnava kazenske določbe. V tem delu so določene kazni zaradi določenih prekrškov za TO in za odgovorno osebo v TO.

Sedmi del zakona obravnava prehodne in končne določbe.

Stefan Veren

Druga polovica meseca za pomladansko vreme.

A. J.

ZA STAREJŠE — NOV DOM

28. januarja je Marija Inkret, bodoča stanovalka, odprla vrata novega doma za starejše občane v Šiški.

V domu bo prebivalo 228 oskrbovancev. Nudili jim bodo poleg osnovne oskrbe še zdravstveno nego, fizioterapijo, v prostorih doma bo tudi frizer, pediker, bife z restavracijo, klubski prostor, prostori za različne dejavnosti itd.

Uprava doma obljublja, da bodo poskrbeli za vse pogoje, da bodo ljudem omogočili občutek varnosti, zadovoljstva in domačnosti.

Glas iz kuhinje

Odkar obratuje naša nova jedilnica, se ni še nihče oglasil, oziroma dal obračun našega dela. Skrajni čas je že, da se osvetli tudi ta stran, da spoznate počutje in delo tistih, ki žive onstran jedilnice.

Teče sedmo leto, odkar smo začeli v naši delovni organizaciji kuhati tople obroke. Za nemoteno delovanje jedilnice smo uredili primerne prostore, ki po nekajletnem obratovanju niso več ustrezali niti kapaciteti niti zahtevam sanitarne inšpekcije, čeprav so bili skoraj novi. Sedanji prostori so bili urejeni leta 1976 s precejšnjimi stroški. Že sama gradnja je bila zamudna, veliko sredstev pa smo vložili v novo opremo. S tem so se izboljšali delovni pogoji zaposlenih v kuhinji, saj so oprema in prostori sodobni in ustrezajo vsem predpisom.

Namen malice je, dati delavcu zadostno količino kalorij za čas, ki ga prebije na delu. Marsikateri starejši delavec se gotovo še spominja dni, ko je nosil malico v »kanglici« ali torbici s seboj na delo. Ta lahko primerja vrednost tedanje malice s sedanjo, ki jo toplo zaužije med delovnim časom. Žal je precej tistih, ki tega ne vedo ali pa nočejo več vedeti.

Jedilnik se prilagaja letnemu času. Kljub pestrosti pa se vsem željam le ne da ustreči.

Živilske potrebščine nabavljamo pri rednih dobaviteljih, tj. pri trgovskih podjetjih, zasebnikih ali na živilskem trgu. Cene blaga v trgovinah nevidno rastejo, čeprav se zdijo na prvi pogled vedno enake. Najbolj izrazito se dvigajo cene mesu in mesnim izdelkom, cene za povrtino in zelenjavo pa zelo nihajo. Naš interni potrošnik tega ne opaža, pozoren postane takrat, ko se na ceniku pojavijo nove cene.

Nekako pred dvema leti smo prešli na način, da bi se kruh ob malici ne zaračunaval in bi ga vsak vzel po potrebi. Že takrat so bili pomisleki, da se s kruhom ne bo ravnalo tako spoštljivo kot zasluži. Dnevna poraba kruha se je od takrat dvignila za približno 50 kilogramov. Kako z njim delamo, ste mogoče že sami opazili.

Želim povedati le nekaj. Vsaki prodajalni se lahko zgodi, da kruha zmanjka, pri nas ne sme zmanjkati niti pol kilograma in še ta naj bi bil vedno svež. Da

je zagotovljena vedno zadostna količina kruha, ga nabavljamo nekaj več in ga zato, seveda, tudi nekaj ostaja. To naj bi bil odgovor na vprašanje: »Zakaj star kruh?«

Ste že kdaj, dragi sodelavci, pomislili, koliko nas stane embalaža? Steklenička za sok ima skoraj isto ceno kakor njena vsebina, vendar obleži kot brezvrednostni predmet kdo ve kje. Vse manjkajoče steklenice pa je treba dobavitelju plačati.

Vsi želite solidno postrežbo. Da si odnesete pet, deset ali več skodelic kave na delovno mesto, želite imeti pladenj. Poskrbite še za to, da boste to embalažo vrnili v kuhinjo in je ne bo treba nekaterim vodilnim pospravljati namesto vas. Plastična žlička za kavo ni samo za enkratno uporabo. Smatramo pa, da tako je, ker jih ne vračate v pomivalno korito. Vsaka stane »samo« dva (ampak ne stara) dinarja.

Tudi čaj, ki ga kot sredstvo za preventivo dobivajo vsi zaposleni, ni zastoj. Vsem ostalim stroškom za čaj je treba prišteti še 0,30 dinarja za kozarček. Ni velik, ob letu pa znese krepke milijone.

Na nikogar tu ne kažem s prstom, namen imam le osvetliti tiste stroške, ki jih premnogi žele skriti za gesli: »Kaj te briga! Saj ni nič tvojega!«... »Saj je naše!«... Ta gesla mnogokrat sliši naše strežno osebje, vendar, tudi to »naše« je treba ustvariti. Ni lahko ob takih pripombah deliti hrano in kazati nasmejan obraz. Trudimo se za kvaliteto, za solidno postrežbo in skušamo ugoditi željam. Za vse to od uporabnikov kuhinje ne dobimo pravega razumevanja. Da je kuhanje nevhvalno delo, pravi sam mojster Ivačič: »Lažje je kritizirati, kot dobro kuhati.«

Že na začetku je bilo zapisano, da je malica le nadomestilo za hrano v času, prebitem na delovnem mestu. Ne more pa biti nadomestilo za ves dan, kar premnogim tudi je. Niti ni obratna menza lokal, v katerem bi lahko vsak naročal, oziroma izbiral jedi po želji, vsaj trenutno ne. V bližnji prihodnosti bo, v okviru naše delovne organizacije, izšla anketa o prehrani in še o marsičem, kar to našo dejavnost spremlja.

Pripombe na račun zaposlenih v kuhinji bi bilo bolje izreči na primernejšem mestu, kot pa de-

Bodo ti obrazi vedno nasmejani?

lavki, ki je pripeljala čaj, deli hrano ali pomiva posodo. Najnavedem samo nekaj besed iz vsakodnevne slovarja: ...predrago, neustrezna porcija mesa, neokusno, klobasa ali hrenovka prekratka, predrobna itd.

Pripombe na razne nepravilnosti povejte v anketi, dodajte še svoje mnenje in predloge.

Če zmanjka ene vrste toplega obroka, pride do velikega negotovanja. Vzrok je preprost. Skoraj vsak vzame tisto, kar je bilo onim pred njim všeč. Tako drugi obrok ostaja, ostanek pa gre v odpadke. To bi bil odgovor tistim, ki negotujejo, češ da ne

znamo prešteti ljudi. Kuhane je bilo dovolj za vse, če pa hoče večina jesti eno, tega tudi prej zmanjka. Za uravnavanje količine toplih obrokov bi bilo mogoče boljše, da bi se vsak odločil dan prej po jedilniku. Ta sistem ponekod že imajo. Obvezno pa ga je treba uvesti za kosila, ki jih je 15 do 20 dnevno, pa še teh vseh ne prodamo, razen takrat, ko koristniki preračunajo, da bo jed dobra in poceni.

Nič ni tako težkega, da se ne bi dalo urediti, vendar v sodelovanju obeh strani.

Milojka Bogolin

STANOVANJA

Največja želja — izpolnjena

V mesecu decembru ni dobrim željam in voščilom ne konca ne kraja. Srečujemo znance, jim stiskamo roke in jim želimo vse dobro. Potem, na silvestrovo, se za trenutek umaknemo vase in malo popestrujemo svoje največje želje in sanje — v upanju seveda, da se nam v novem letu morda katera izpolni.

Prav gotovo je med srečnimi ob vsej poplavi novoletnih želja in daril tudi 25 družin naših delavcev, saj so — kot bi jim jih res prinesel dedek Mraz — pred novim letom dobili ključke svojih novih stanovanj in se jim je tako najbrž izpolnila res največja želja — želja po urejenem domu.

Imeli so še dovolj časa, da so se za silo vselili — in že so novo leto lahko pričakovali »na svojem«.

»Na toplem«, je najbrž pomislil marsikateri od njih, saj so stanovali v nemogočih prostorih, preden so se preselili v svoje nove domove.

Pogovarjala sem se z nekaterimi od njih:

DUŠAN MESNAR

Dobil sem enoinpolsobno stanovanje. Imela sva res težke stanovanjske razmere, v enoinpolsobnem stanovanju pri ženinih starih se nas je stiskalo pet. Nismo se razumeli. Človek gre kar težko »domov«, če te tam gledajo postrani, saj še jesti nisem mogel v miru. Pa še otrok je star eno leto, vse »obleže«. No, sedaj je dobro, lep občutek je, da si sam svoj gospod.

Zelo ugodno je tudi, da je stanovanje blizu tovarne, posebno še, ker sva oba zaposlena tu.

Tako sva prvič silvestrovala v svojem domu, lepo je bilo.

Sedaj sva vzela kredit, da sva si stanovanje opremila, nekaj časa bo bolj hudo, potem bo pa že.

Pripombe?

Seveda. Okoli bloka je vse svinjsko, hodnik je umazan, poln smeti.

Vprašanje:

Ja, rad bi vprašal, zakaj so samo od štirih, ki smo dobili stanovanje, hoteli lastni prispevek, saj si DO s tistimi nekaj milijoni ne bo veliko pomagala, zame je pa 1,6 milijona kar precej. Lahko bi opremil še otroško sobo...

Odgovor:

Po 55. členu Samoupravnega sporazuma o oblikovanju in uporabi sredstev skupne porabe, Merila za dodeljevanje družbenih stanovanj, je prosilec obvezen, da glede na dosežen povprečni osebni dohodek na družinskega člana v preteklem letu prispeva svoj delež lastnih sredstev po lestvici.

Tovariš Mesnar je prispeval delež lastnih sredstev v znesku 16.000 din, kar je 4% vrednosti stanovanja, ker je imel povprečni OD na družinskega člana v lanskem letu 2.125 din.

JUSUF GLUMAC

Že 15 let živim v Ljubljani, veliko sem se selil sem ter tja. Stanoval sem tudi pri nekem kmetu v Šiški, delal sem za hrano in stanovanje, 10 ur na dan. Bil je pa napreden kmet in veliko sem

se naučil, pa tudi veliko prihranil. Nazadnje sem stanoval v baraki v Tomačevem. Saj veste, kakšne so barake.

Zena je živela stalno v Bosni, otroci tudi, tam so hodili v šolo, le delat sta prišla sin in hči v Ljubljano. Sin dela pri nas. Sedaj, pred novim letom je žena prišla iz Bosne. Lepo se imamo. Malo sem že opremil, kupil sem štedilnik, hladilnik, mize...

Sedaj bo šla tudi žena v službo, če bo dobila. Sin bo šel k vojakom, hči se lahko že poroči, tako da ne morem računati nanje. Stanovanje je dobro, toplo, počutim se kot v svojem, le malo majhno je, nas je pet. Nisem pa še nič plačal in me je kar strah, koliko bo.

Zelo dobro je tudi, da je tako blizu službe.

Kakšna pripomba ali vprašanje?

Ne, kaj naj bi? S službo sem zadovoljen, sicer je naporna, drugače pa kar dobra. Tudi plača je dobra. Vprašanj tudi nimam, saj smo dobro obveščeni o vsem, kar se dogaja v tovarni.

PETER PINTAR

Dobil sem dvosobno stanovanje. Tako imajo otroci (4, 3, 2 let) sobo zase, midva sva pa v dnevni sobi. Prej smo stanovali v sobi 4x4 metre, brez vode, stranišče na drugem koncu hiše. Vso vodo za kopanje otrok, kuhanje, pranje in pomivanje sva morala znositi v »stanovanje«.

Smrdelo je, ko smo kurili, mraz je bilo... Se čudim, da otroci niso bili bolj bolni.

Sedaj? Dobro se imamo, toplo je, otroci se lahko tudi razkrijejo, ko ne spijo na mrazu. Počutim se, kot bi bil v dvorani, tako je prostorno. Prej sem moral kar ovinke loviti okoli omar in postelj.

Silvestrovali smo doma, lepo smo se imeli; za tisti denar, ki bi ga zunaj zapravili... Bil sem pa še utrujen od selitve. Imel sem težave s pohištvo. Ja, sedaj imava kredit, pa bo že šlo. Luksusa

si nikoli nismo mogli privoščiti. Edino razvedrilo nama je televizija.

Drugače pa — imam se dobro, pa tudi prej, čeprav so bile moje stanovanjske razmere nemogoče, poznam ljudi, ki živijo v prav obupnih prostorih... Tako kot naš sodelavec Safarič, ki je tudi sedaj dobil stanovanje. Dve leti je živel v svinjski kuhinji, brez vode, brez stranišča...

Ko sem stopil tja noter, sem se kar ustrašil, da mi bo strop padel na glavo. In seveda, vedno so bili vsi bolni, posebno otroci.

Se nekaj: nekateri pravijo, da bi moral biti poglavitni kriterij za dodelitev stanovanj prizadevnost za delo. To je sicer tudi treba upoštevati, vendar je še kako važno, kje kdo živi, treba je pomagati tistim, ki imajo nemogoče stanovanjske razmere. In važno je tudi, koliko je kdo v tovarni potreben.

Predlagal bi, da bi se moral vsak, ki dobi stanovanje, pogodbeno vezati, da ne bo, recimo čez pet let, zapustil tovarne. Tako pa — stanovanje dobi pa lahko gre... To ni prav.

Pripombe?

Ne, samo to bi rekel, da so redka taka podjetja, ki dajo toliko stanovanj kot Dekorativna.

JAKOB SAMASTUR

Dobil sem garsonjero. Prej sem imel sobo in kuhinjo, plačeval sem 140 din najemnine.

Zame je to samo začasna rešitev, ker je samo garsonjera premajhna.

Ne vem, kako bom počival zraven otroka, kadar bom v nočni izmeni, v enem prostoru. Nekaj let bova že prebila tu, potem se se bo pa mogoče kaj pokazalo — zamenjal bi za dvosobno, več pa ne potrebujem. Kako se počutim sedaj? Bolj žalostno. Ne smem reči, da nisem zadovoljen, vendar manjka še kakšen prostor. Vse je v redu, toplo, lepo, samo premajhno. Mene bi lahko malo bo-

AKTIVNI STRELCI

V januarju so se začela letošnja medsebojna tradicionalna liga tekmovanja med strelskimi družinami na območju občine Ljubljana-Šiška.

Tekmovanja se vsako leto udeležuje 10 ekip. Ekipe štejejo deset članov ne glede na to ali so mladinci, ženske, skratka najboljše člani strelske družine.

Tekmovalna pravila so zelo preprosta in prilagojena v vsaki strelski družini. Namreč, vsako kolo tekmovanja je v prostorih tiste družine, ki je deležna tekmovanja. Za pravilno izvedbo je potreben samo še sodnik, ta pa je iz nasprotnikove ekipe. Ravno tako mora naš sodnik prisostvovati izvedbi nasprotnikovega tekmovanja. S tem je seveda opravljeno odhajanje tekmovalcev z enega strelišča na drugo. Mimogrede, to tekmovanje je obvezno za vse strelske družine.

Seveda ta »obvezno« dostikrat potegne za seboj precej problemov. No, če se konkretno dotaknemo problema v naši strelski družini, bomo ugotovili, da je prostor za masovno ukvarjanje s tovrstnim športom zelo omejen. S tem je dovolj povedano, toda potrebno je obrazložiti vzroke za tako stanje.

Dostikrat se mi je zgodilo, da me posamezniki ali pa cele skupine članov naše DO sprašujejo, kaj je za našo strelsko družino,

lje ocenili, ker sva oba zaposlena tukaj, saj se z enim stanovanjem reši problem dvema delavcema.

Varčevanje? Ne vem. Pri najnižih dohodkih in izdatkih bi lahko namensko varčevala po 1.000 din na mesec. To pa recimo v štirih letih prihraniš komaj toliko, kolikor se recimo stanovanja podražijo.

Imava tudi manjše možnosti za kredit, ker sva oba pri istem podjetju.

NIKA ČAMIL

Dobil sem garsonjero. Prej sem imel zelo slabo, vlažno, brez vode...

Zena je še na Kosovem, doma pri starših. Sedaj bo z otrokom prišla k meni. Šla bo v službo, otrok pa v vrtec. Malo sem že opremil, ko prideta žena in otrok, mora biti vse pripravljeno.

Zahvaljujem se Dekorativni, da mi je omogočila dobro stanovanje. Veliko je dovolj, proti prejšnjim sploh. Ze sedem let sem v Ljubljani, pa sem 13-krat menjal stanovanje. Zadnji gospodar je bil dober, nekateri pa sitni. Pa še drago je bilo.

Pripombe?

Nič. Služba je v redu, dobro se počutim in se dobro razumem s sodelavci in nadrejenimi. Delam že sedem let v tkalnici na istem delovnem mestu — kot vlagalec osnov.

Okolica bloka je dobra, s sosedim upam, da se bom dobro razumel.

Se bi lahko spraševala naše sodelavce, kako se počutijo v novih domovih. Vendar jih ni malo, vsi pa bi najbrž povedali, da so več ali manj zadovoljni, da so stanovanja topla in dobra, da so si vzeli precej kreditov za opremo, da se imajo lepo...

Vsem tistim, ki še čakajo na pomoč delovne organizacije, da rešijo svoj stanovanjski problem pa želim, da bi se jim želja čimprej uresničila.

md

ali bomo kaj streljali? Zakaj nikoli nič ne trenirate, čeprav imate zagotovljeno skoraj vso opremo (puške, tarče itd.)? Dostikrat se ne da odgovoriti na ta vprašanja, toda to bom skušal sedaj. Namreč edini prostor, ki je kolkortoliko primeren za tekmovanja, je dvorana nad jedilnico. Ze na prvi pogled bo vsak laik ugotovil, da je sejna dvorana, dvorana, v kateri se delavci zadržujejo pred in po odhodu v službo ter v času odmora. To se pravi, da bi bilo zelo težko narediti kakšen določen plan treningov, če je sploh mogoče govoriti o planu. Na srečo ta ugotovitev velja za zimsko obdobje, ker v poletnem oziroma v spomladanskem času bi se dalo trenirati zunaj v prostoru jame.

Upam, da je to dovolj jasna obrazložitev, zakaj je tako stanje, ker brez načrtnega vodenja, ki ga pa v tem trenutku ni mogoče izvesti, usposabljanje strelcev stagnira. To je seveda velik minus, ker je pri nas dovolj interesentov, da se vse skupaj izboljša.

Ker bo liga tekmovanja trajalo do aprila meseca, bi prosil vse interesente, da se sami prijavijo članom strelske družine. Ti pa bodo sproti obveščali o poteku tekmovanja oziroma možnostih treninga in tekmovanja.

Milan Katič

Naši novi upokojenci

V POKOJ JE ODŠLA ANA KLOBUČAR

Rojena je bila 24. 7. 1925.

V Dekorativno je prišla 1952. leta. Najprej je delala v obratu »B« na Titovi cesti v Ljubljani, nato pa do konca svojega »službovanja« na delovnem mestu snovalke v pripravljalnici.

Nekaj dni pred novim letom sem jo prosil, naj pred odhodom pove nekaj svojih vtisov o svojem delu, tovariših in na splošno o vsem, kar bi bilo zanimivo, oziroma tiste najtežje in najlepše trenutke v času njenega dela v naši delovni organizaciji.

Nasmejala se je in ljubeznivo rekla, da ona ne bi rada videla karkoli napisanega o njej. Nekaj časa sem še vztrajal, toda kmalu sem spoznal, da od svoje prvotne odločitve ne bo odstopila in sem se odločil za drugo varianto.

Čutil sem namreč potrebo, da v imenu vseh njenih sodelavcev napišem nekaj besed in da ji vsaj na ta način skupaj damo zahvalo za vse tisto, kar je storila za našo delovno organizacijo in vse nas.

Brez pretiravanja lahko rečemo, da je tovarišica Klobučar primer poštenega delovnega in

ustvarjalnega člana naše socialistične samoupravne družbe.

Do zadnjega dne je delala v treh izmenah. Z veseljem je sprejela vsako delo, ki bi ga mogla narediti, ne glede na to, kakšno je bilo. Za vsakega sodelavca je našla lepo besedo ter mu v svojih močeh dala nasvet, če je bilo potrebno.

Še posebej se je izkazala pri uvajanju novosprejetih delavk, ki niso imele nobenih delovnih izkušenj. Namreč delo v snovalnici zahteva tesno sodelovanje vseh delavcev in je nujno, da se poleg sodelovanja delavci dobro medsebojno razumejo. No, pri tem je ona ob vseh svojih skromnostih pokazala svoj pravi obraz. Zdi se mi, da je kot nihče drug znala prilagoditi svoja stališča in odnose do vsakega posameznika v delovni organizaciji, še posebej pa do svojih najbližjih sodelavcev. Zato bi se v imenu vseh članov naše delovne organizacije, še posebej pa sodelavk in sodelavcev iz snovalnice, zahvalil tovarišici Klobučarjevi za vsa prizadevanja, trud in dolgoletno plodno delo, ter ji zaželeli vso srečo in veselje v nadaljnjem življenju.

Katič Milan

BRANKOVIČEVA ANČKA NAS JE ZAPUSTILA

Slab mesec je od tega, ko se je poslovila od dela in sodelavk Ančka Brankovič. Mlada je še, a bolezen ji ni dovolila, da bi dopolnila delovna leta, morala je v invalidski pokoj.

Ančka, prazno mesto je ostalo za vami, kje je sedaj vaš nasmeš, ki ste ga delili med delavci nad 15 let? Mar nas kaj pogrešate?

Ustvarjali ste v tkalnici in šivalnici naš dober danes in jutri. Tudi doma ste bili vedno pridni, ustvarili ste si družino — topel dom. Sedaj, ko niste zdravi, ste skrbna mamica in vzgojite-

ljica svojemu doraščajočemu sinu, žena možu, vam pa ona dva v oporo, da laže prenašate bolezen.

Prazno je, po vojnih letih vam ni bilo tako, kot je nam danes. Delali ste v težkih pogojih, pa vendar marljivo, brez tarnanja. Vzpodbujali ste nove delavce in jim dajali voljo, če je kateri omagoval. Ni veliko takšnih. Ne vemo, kaj čaka nas. Vam pa želim v svojem imenu in imenu vseh sodelavcev, da uživate v pokoji in nas pridete še kaj pogledat.

Vera Laznik

OSTALI SMO BREZ CERARJEVE FRANCKE

Te dni je delovno organizacijo zapustila še ena delavka, oziroma sedaj že upokojenka CERARJEVA FRANCKA. Njen odhod je bil tudi povod za pogovor, ki smo ga naredili nekaj dni pred odhodom.

Rodila se je pred 52 leti ali točneje 24. januarja 1926 v Stanežičah, kjer tudi danes živi.

Zaposlena je bila že pred II. svetovno vojno pri nekem privatniku v Stanežičah. Pravi, da se zelo dobro spominja časa, ko je začela delati. Po vojni je bilo seveda drugače. Službo si je začela iskati drugje, tako da jo je pot prinesla jeseni 1945. leta v današnjo »Dekorativno«. Takrat je bila Tovarna dekorativnih tkanin majhna fabrika z desetkrat manjšim številom zaposlenih kot danes. Francka je začela delati v stari tkalnici objekta »A«, kjer so izdelovali pohištveno blago. Delo je bilo tri-izmensko in v primerjavi z današnjim veliko težje, kajti ni

bilo tako modernih strojev, kot so danes, vse se je delalo bolj mehansko, pa tudi ročnega dela je bilo zelo veliko.

Zelo rada se spominja udarniškega dela, ki so se ga vsi radi udeleževali, kajti bilo je treba čimprej obnoviti porušeno in zastalo deželo. Tako je tudi ona prispevala, da je zrasel eden izmed velikanov naše industrije, »Litostroj«, na kar je še posebej ponosna.

Po petnajstih letih dela v tkalnici je začela delati v obratni pisarni pripravljalnici pri evidenci materiala. Nekaj let pozneje pa je začela s obračunom proizvodnje, kjer je ostala do zadnjega dne svojega dela v Dekorativni.

Spotoma se je spomnila, kako se je vozila v službo, kajti prišla je največkrat s kolesom ali celo peš, ker ni bilo avtobusa. To je bilo še posebej težko, ko je delala v treh izmenah.

Ko smo jo vprašali, ali se spominja vseh svojih sodelavk in sodelavcev, ki so pred njo zapustili delovno organizacijo, je rekla, da, in to zelo dobro; potem se je vznemirila, kajti tisti trenutek je najbrž začela razmišljati o tem, da tudi ona ne bo več vsako dopoldne pri obračunskih listkih, obkrožena z mlajšimi tovarišicami, katerim bo prepustila svoje delo.

Na koncu je vsem članom kolektiva zaželela srečno in uspešno novo 1978. leto in jim obnem svetuje, da se držijo gesla: »Samo s polno zavestjo in delom pridemo do napredka in srečnejšega jutri«.

V imenu kolektiva smo ji zaželeli še dolga, uspešna in zadovoljna leta.

Katič Milan

Naša obramba

o razširjanju glasila, ki ga izdajajo:

Republiški odbor ZRVS Slovenije, Republiški sekretariat za ljudsko obrambo SRS, Republiški štab za teritorialno obrambo Slovenije, Republiški odbor ZB NOV Slovenije, Republiški sekretariat za notranje zadeve SRS, Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije in Republiška konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije.

Uredništvo »Naše obrambe« nas je prosilo, naj bi se prek glasil organizacij združenega dela vključili v akcijo »Naša obramba v vsako družino« ter vam v današnji številki podajamo krajšo informacijo o tej akciji.

Od republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, ki je tudi izdajatelj Naše obrambe, je prišlo ustrezno navodilo, kako naj bi se vključevali v akcijo tudi mi.

Cilji akcije pa so:

— da se bodo člani sindikatov oziroma njihove družine naročile na revijo, ko jih bodo na njihovem domu obiskali poverljeniki odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozashčito sveta krajevne skupnosti;

— da bo vsaka organizacija združenega dela naročena na ustrezno število izvodov, kolikor jih potrebuje za svoje strukture;

— da bo po možnosti z dodatnimi sredstvi, ki se bodo stekala v sklad pri občinskem organu za ljudsko obrambo, omogočila, da bo participacija pri naročnini čim večja in da bodo družine prejemale Našo obrambo čim ceneje.

Obrambna vzgoja in usposabljanje je eden najpomembnejših elementov obrambnih priprav. V skladu z določbami zveznega in republiškega zakona o ljudski obrambi ter zakona o vojaški obveznosti je z obveznim obrambnim poukom in usposabljanjem zajeto praktično vse prebivalstvo od učencev višjih razredov osnovnih šol do 60 leta starih občanov. Pouk in usposabljanje potekata po učnih programih, ki temeljijo na sistemu obrambne vzgoje in izobraževanja, katerih nosilci so JLA, republiški štab za TO, republiški sekretariat za ljudsko obrambo, republiški sekretariat za notranje zadeve, zveza rezervnih vojaških starešin, zavod za šolstvo SRS ter drugi organi in organizacije.

Pouk obrambnega usposabljanja je mogoče uspešno dopolniti z načrtnim izkoriščanjem obrambno-vzgojnega tiska, predvsem pa revije »Naša obramba«. Revijo izdajajo nosilci obvezne obrambne vzgoje in usposabljanja v republikli in nekateri družbenopolitične organizacije. Vsebinska »Naše obrambe« je povsem usklajena z ustreznimi programi

obrambnega pouka in usposabljanja in jih dopolnjuje zlasti z gradivom, ki se nanaša na idejnopolitično vzgojo in marksistično izobraževanje, na usposabljanje bralcev za udejstvovanje v najrazličnejših vzgojnih okoliščinah, na problematiko družbene samozashčite, na izkušnje iz konkretnega dela pri obrambnih pripravih v bazi, na seznanjanje bralcev o JLA in vojaških poklicih, na izkušnje iz NOB in drugih osvobodilnih vojn itd.

Prednost Naše obrambe je tudi v tem, da izhaja mesečno in tako vzdržuje stalne stike z bralci, da ima že zdaj naklado 100 tisoč izvodov in s tem daje možnost za individualno obrambno usposabljanje velikega števila tako naročnikov kot njihovih družinskih članov, in da letno prinaša okoli 2.500 tipkanih strani najrazličnejšega obrambno-strokovnega in idejnopolitičnega gradiva.

Prav zato je naša obramba za vseh devet let, kar izhaja, učni pripomoček pri pouku rezervnih vojaških starešin prek ZRVS, v zadnjem času pa tudi pri pouku pripadnikov teritorialne obrambe in milice. Obvezniki pouka proučujejo ustrezne članke individualno, enkrat na leto pa se tako pridobljeno znanje RVS preverja na izpitih, medtem ko se jim čas, ki so ga porabili za individualno proučevanje v Naši obrambi, objavljenega in z ustreznim programom predvidenega gradiva, prizna za vojaško vajjo.

Akcija »Naša obramba v vsako družino« je pomemben prispevek k podružbljanju ljudske obrambe in družbene samozashčite, saj omogoča neposredne stike med delovnim človekom in občanom ter za obrambno vzgojo in priprave odgovornimi družbenimi dejavniki.

DOPISUJTE

V

NAŠE

GLASILO

ZAHVALA

Za izrečeno sožalje ob izgubi mojega dragega očeta se sodelavkam in sodelavcem posebno pa sindikalni organizaciji iskreno zahvaljujem.

Marija Dolenc

Kegljanje

V soboto 7. in 14. 1. je bilo na kegljišču »Ilirija« v Zgornji Šiški prvenstvo »Dekorativne« v kegljanju. Tekmovali so v disciplini 100 lučajev. Tekmovanja se je udeležilo 25 tekmovalcev.

REZULTATI:

Moški: 100 lučajev

kegljev	
1. Pečaver Marjan	421
2. Merkun Janez	413
3. Bele Dušan	410
4. Vovk Silvo	376
5. Tomažič Janez	374
6. Ban Andrej	371
7. Igljčar Stane	370
8. Rifelj Jernej	369
9. Mesner Dušan	367
10. Maraž Božo	361
11. Štupnik Janko	352
12. Jeršin Jože	345
13. Dolamič Stane	344
14. Gregorčič Izidor	335
15. Mindžek Drago	330
16. Keršič Tone	326
17. Piškur Tone	309
18. Novak Roman	301
19. Pestotnik Franc	293
20. Banjaž Zlato	287
21. Plemenič Branko	253

Ženske: 100 lučajev.

kegljev	
1. Kalin Rezka	380
2. Naglič Milena	333
3. Krasnik Olga	326
4. Soklič Mima	309

Moška ekipa v kegljanju se je v mesecu decembru udeležila več tekmovalj:

Rezultati tekmovalja v kegljanju ob 25-letnici Jugotestil-Impex.

SOLIDARNOST OB NESREČI

Naši sodelavki Marinki Kristanc je na silvestrovo eksplozija plina poškodovala hišo.

Ob nesrečah se pravzaprav izkaže tovarištvo, pripravljenost, da nekemu pomagamo.

Kako je bilo? Kaj smo naredili sodelavci, sindikat in DO? Kako so se obnašali sosedje?

Marinka pripoveduje takole: Plinsko bombo sem imela dva dni. Zvečer smo imeli obiske, še ob 1 uri sem kuhala kavo.

Zjutraj sem se zbudila, slišala sem čuden, oddaljen zamolkel glas. Videla nisem nič.

Sosedje so stali okoli hiše in klicali. Podrta je bila kuhinja, spalnica, soba, kopalnica, hodnik. Ostal je le en zid, tisti, v katerem je dimnik.

Ob 8. uri se je zgodilo, čez četrte ure so bili že miličniki na mestu nesreče. Prišla je tudi komisija za oceno škode; ocenili so na 70 starih milijonov. Predlagali so, da je treba hišo podreti in na novo zgraditi.

Vendar bomo hišo popravili. Vaščani so takoj prišli pomagat, odločili so se tudi za zbiralno akcijo.

Disciplina: 6 X 100 lučajev — moški:

podrtih kegljev	
1. Induplati	2391
2. Pletenina	2383
3. Dekorativna	2354
4. Rašica	2316
5. Julon	2302
6. Jugotekstil-impex	1848

Za ekipo Dekorativne so tekmovali:

kegljev	
— Šinkovec Emil	415
— Belc Dušan	393
— Vovk Silvo	392
— Maraž Božo	391
— Merkun Janez	381
— Ban Andrej	378

Tekmovanje je potekalo na kegljišču »Maksa Perca« v Ljubljani in je bilo zelo borbeno.

V decembru je bila tudi prijateljska tekma med ekipama »Avtomontaže« in »Dekorativne«. Tekmovanje je bilo na novem kegljišču »Hidro« v Medvodah. Postava je bila nekoliko drugačna kot na drugih tekmah, z namenom, da tudi drugi pridobijo izkušnje na tekmah.

Rezultat tekme je bil: »Avtomontaža« 2400 kegljev : »Dekorativna« 2367 kegljev.

Za ekipo Dekorativne so tekmovali:

kegljev	
Igljčar Stane	422
Rifelj Jernej	412
Šinkovec Emil	391
Tomažič Janez	386
Vovk Silvo	378
Ban Andrej	378

V naslednjih mesecih bomo organizirali čim več tekem, tako da se bomo čim bolj pripravili na »tektiliado« v kegljanju, ki bo meseca aprila in maja v Ljubljani.

Silvo Vovk

da je seveda res velika, čeprav se to ne da oceniti na prvi pogled, ker so poškodovane tudi instalacije; vodovodna, električna, toplotna, baje je tudi ostrešje predstavljeno. Po našem mišljenju je bilo res tako, kot pravi prizadeta.

Glede na resnično oškodovanost smo tudi predlagali zbiralno akcijo, finančno pomoč sindikata in DO.

Akcije so bile uspešno speljane, lahko izrečemo misel, da se je ob tej nesreči naše sodelavke izkazala naša solidarnost.

Bogo Modic

Zahvaljujem se sodelavkam in sodelavcem, sindikatu DO in samoupravnim organom za hitro denarno pomoč ob nesreči.

Marinka Kristanc

Kronika

VSTOPI:

Dobravec Mira
— kadrovska splošna služba
Škrjaj Janez
— tkalnica
Štifter Stane
— tkalnica
Šušteršič Bojan
— skladišče surovin
Čonda Zlatko
— skladišče surovin
Plak Božidar
— pripravljavnica
Kataneč Josip
— šivalnica
Horvat Željko
— apretura
Šinkovec Bojan
— tkalnica
Ramič Zijad
— apretura
Vujičić Slobodan
— apretura
Hasanagić Ale
— pripravljavnica
Kopše Angela
— šivalnica
Čalakovič Hilmija
— apretura
Bojić Borislav
— skladišče surovin
Dragič Boro
— pripravljavnica
Fočić Adem
— skladišče gotovega blaga
Samardžija Milivoje
— skladišče gotovega blaga
Brestovac Bogdan
— apretura
Alić Kemal
— apretura
Purić Dragan
— apretura

IZSTOPI:

Vovk Marija
— izjava delavca
Jelić Branko
— v preizkusni dobi
Todorović Milorad
— v preizkusni dobi
Milenović Desanka
— izjava delavca
Žebovec Anton
— odsluženje vojaškega roka
Janič Zoran
— odsluženje vojaškega roka
Golob Sašo
— v preizkusni dobi
Kropar Zdenka
— izjava delavca
Lapič Zorka
— izjava delavca

POROČILI SO SE:

Vrdoljak Marjan
Šraml Cecilija — LAZAR
Črnič Franc
Flajs Majda — ČRNIČ
Skube Nevenka — PLAK
Plak Božidar

ROJSTVA:

Bilban Meta — sin
Anžič Andrej — hči

DELOVNI JUBILEJI:

po 30 let:
Đurica Cvetka, Harapin Ana,
Švajger Marija

po 20 let:

Kramarič Alojzija, Tekavec Ivan

po 15 let:

Đurica Fani, Petrič Nika, Odbašič Husein, Rotar Jože, Virant Jure

Zabvane

Ko odhajam v zasluženi pokoj, nimam dovolj zahvalnih in izrazitih besed za prekrasno darilo, ki so mi ga podarili sodelavci.

Med njimi mi je bilo lepo delati in bili so mi vedno dobri tovariši pri dolgoletnem delu. Posebej se zahvalim še sindikatu za denarno pomoč, ki mi je olajšala stiske.

Zahvalim se tudi kadrovske in oddelčni službi za poslovitne besede in vsem sodelavcem, ki so mi stisnili roke, še enkrat najlepša hvala.

Želim pa vsem veliko uspeha pri nadaljnjem delu, da bi dosegli visoko produktivnost in obdržali še naprej dober ugled tovarne.

Vas pozdravlja

Klobučar Ana

Ob svojem odhodu v pokoj se zahvaljujem delovni organizaciji za tako prijetno slovo, sodelavcem iz priprave pa za lepo darilo, ki me bo vedno spominjalo nanje in na leta, ki smo jih preživeli skupaj.

Vsem delavcem Dekorativne želim še veliko uspeha pri delu.

Francka Cerar

Kolektivu »Dekorativne« želim mnogo uspeha v novem letu 1978, pa tudi zdravja in zadovoljstva.

Vaša upokojenka

Tilka Schweiger

ZAHVALA

Ob izgubi mojega dragega očeta se delovni skupnosti Dekorativne iskreno zahvalim za izraženo sožalje in za denarno pomoč, namesto venca.

Minka Ratkovič

Ob izgubi mojega očeta se zahvaljujem sindikalni organizaciji za cvetje in izrečeno sožalje.

Stane Vrbančič

Sosedje delajo že cel mesec, kadar ima kdo čas. Če bo vreme, upam da se bomo spet vselili maja. Sedaj stanujemo pri bratu, v isti vasi.

Komisija iz naše DO si je ogledala poškodovano hišo; dejanskega stanja takoj po nesreči ni mogla ugotoviti, ker je šla na ogled nekaj dni po nesreči in so do takrat že marsikaj popravili; ško-

Pajku želimo dobrodošlico

Prejeli smo prvi članek Pajka, ki niti nam ni zaupal svojega imena. Vsekakor smo zelo prijetno presnečeni nad obliko in vsebino njegovih razmišljanj in bodic, želimo, da bi se oglasil res vsak mesec.

Ob tem smo premišljevali, kako bi bilo, če bi vsak delavec sam kaj napisal o tistem, kar ga moti, zanima, jezi...

Vse take drobne ideje, zamisli,

vprašanja itd. bi oddajali v informativni službi.

Če vam slovnica dela težave — nič za to, pomagali vam bomo.

Čim več bo vaših prispevkov, tem pestrejša bo naša rubrika Bodice, pa tudi Pajek bo včasih uporabil vaše težave za svoja razmišljanja.

Torej pogumno vzemite svinčnik v roke, pa nam napišite, kar vas žuli.

Krepko smo že zakoračili v leto 1978, zato sem se oglašil z enomesečno zamudo, vendar upam, da me boste kljub temu sprejeli. Če mi bo čas dopuščal, »tega je pri nas zadnje čase zelo malo«, se bom v vašem časopisu oglašil vsak mesec, ter pobrskal tu in tam po kolektivu. Upajmo, da me ne bodo postavili v kot, če bom komu le premočno stopil na rep. Brez tega seveda ne gre, saj bi sicer postalo moje pisanje nezanimivo in tudi nesmiselno.

Leto 1977 smo zaključili zelo uspešno. Nesporno je, da smo vsi delali vestno, požrtvovalno, prizadevno, do skrajnosti odgovorno. Naš uspeh je bil res enkratno. Poraslo je število tozdov, poraslo je število zaposlenih, poraslo je število zgradb, znatno je porasel odstotek slabše kvalitete blaga in »škarta«. Vsekakor pa je v mesecu januarju naraslo tudi število zamud. Tisti, ki so hodili prej pet čez šest, zdaj pridejo ob šestih, kar pri tej poledici res ni omembe vredno, če računamo še spodrsrlaj pri vrtarju, ko te zapiše. To se mi zdi edino pravično, kajti le na ta način lahko vodimo evidenco neposutih ljubljanskih cest. Smola pač za zamudnike, ker kmalu ne bo več poledice. Tudi v tem času bi jih bilo precej manj, če bi se poznalo v naših kuvertah, tako pa, saj veste kakšni smo, dokler ne gre iz našega žepa, je vse v redu.

Moram omeniti, da imamo v našem kolektivu tudi strastne ljubitelje rož, kar je kolektivu, kot je naš, lahko samo v čast. Sezona presajanja je tik pred vrati, zato prizadetega, ki si je jeseni prilastil kar precej lepih kaktusov, naprošam, da se ponovno oglasi. Radi bi mu izčrpno pomagali s praktičnimi nasveti in pripomočki. Stremeti pač moramo za tem, da stvar, ki si jo neupravičeno prilastimo, vsaj lepo uspeva in nam je v resnično zadovoljstvo. Vsak trud naj bo poplačan.

Rekli boste, da samo kritiziram, veste, prišlo mi je v kri, ker so časi taki, da v glavnem kritiziramo, pohvala nam gre pa težko iz ust.

To, kar so naredili fantje v tozdu A te mesece, pa je res vredno pohvale. Komur ni jasno, naj si le ogleda naše tkalnice, veliko ur dela in dobre volje je bilo vgrajenih vanje. Upravičeno trdimo, da imamo v našem kolektivu še ljudi, ki so pripravljeni celo na račun nekaterih lenuhov žrtvovati marsikaj za uspeh kolektiva.

Lej pozdrav vsem vaš

Pajek

Zahvala

Ob tragični smrti našega SLAVKA LEŠNJAKA se iskreno zahvaljujemo delovnemu kolektivu »Dekoratívne« iz Ljubljane, njegovi osnovni organizaciji sindikata ter prijateljem, ki so nam stali ob strani in nam vsestransko pomagali v trenutkih največje bolečine. Posebna zahvala je namenjena tovarišem iz njegovega najbližjega delovnega okolja, ki so ga ponесли do odprtega groba.

Žalujejo:
žena, hčerka in starši

Za razvedrilo

O MLADINI

Govorili so o mladini.

Eni so rekli, mladi so tisti, ki berejo Saganovo.

Drugi so rekli, mladi so tisti, ki se ljubijo.

Drugi so rekli, mladi so tisti, ki se ukvarjajo s športom.

Drugi so govorili, mladi so tisti, ki so člani Zveze mladine.

Drugi so menili, mladi so tisti, ki plešejo rockandroll.

Drugi so govorili, mladi so tisti, ki imajo ideale.

Drugi so govorili, mladi so tisti, ki jim je vsega premalo.

Drugi so govorili, mladi so tisti, ki jim je vseeno.

Od vsega tega sem postal žalosten.

Res je, berem Saganovo, včasih tudi ljubim, še nedavno sem bil član Zveze mladine, igran namizni tenis, kadar se napijem, plešem tudi rockandroll, imam ideale, včasih mi je vsega premalo in včasih mi je vseeno, pa kljub temu več nisem mlad.

TOLAŽBA

Sodnik za prekrške v nekem kraju je pritrdil na vrata svoje pisarne napis z naslednjim »tolajilnim« opozorilom:

»Ne razburjajte se! Pomislite na to, koliko kazni ste zaslužili, a jih niste plačali!«

POLETNA NOVOST

Opozorilo na plaži:

Morje mirno, nafta se pomika proti severu, bitumen ima trdoto tri.

NIČ HUDEGA

Gospodarica potrka na vrata podnajemnika.

»Kaj pa vendar počnete?!« zapije.

»Igram na violino,« odgovori podnajemnik.

»Potem je vse v redu,« se od-dahne gospodarica. »Sem že mislila, da kavču žagate noge!«

NA VRTU

— Ti, ali moram imeti za pasjo hišico tudi gradbeno dovoljenje?

— Ne, lahko kar vstopiš!

PREŠTEL JIH JE

— Igor, povej, iz kakšne družine izvira Ludvik Štirinajsti?

— Iz revne.

— Zakaj pa misliš, da iz revne?

— Ker je imel še štirinajst bratov?

ŽRTEV

— Ali ni škoda: tako lepa ženska, pa ne more hoditi?!

— Kaj hočemo, je pač žrtev vere.

— Mar je to mogoče v današnjem času?

— Je, saj veruje, da lahko nosi čevlje številka 37!

SLAVA

Jože telefonira kolegu:

— Pomisli, končno sem postal slaven. Moje ime so začeli omenjati v knjigah.

— Ali res? Kje pa si zapisan?

— V telefonskem imeniku!

Pravilno in lepo — razumljivo in preprosto

(Nadaljevanje s 1. številke)

Pri pisanju moramo paziti tudi na raznolikost. Enakomerni stavki, ki se po dolžini in enostavnosti nizajo drug za drugim, so dolgočasni. Dolgi stavki, ki zajamejo neko celotno zapleteno sporočilo, pa so kaj hitro nepregledni. Zato je neka mera raznolikosti nujna.

Spet si oglejmo dva očitna Ruplova primera.

John Stuart Mill se je rodil leta 1806, umrl pa je leta 1873.

Bil je slaven kot čudežen otrok. Slava ga je spremljala vse njegovo življenje. Bil je logik in politični ekonomist ter literat. Bil je eden najvplivnejših mislecev devetnajstega stoletja.

John Stuart Mill (1806—1873) je bil čudežen otrok, slava ga ni zapustila niti, ko je že odrasel. Kot logik, politični ekonomist in literat je bil eden najvplivnejših mislecev devetnajstega stoletja.

Pri pisanju nestrokovnih besedil je uvajanje tujk grda napaka, če imamo enakovredne slovenske izraze, pri pisanju strokovnih besedil pa se še strokovnjaki slavisti niso zedinili, ali je nujno za vsako ceno uporabiti slovenski izraz, kadar je enakovredna in istopomenska tujka v neki stroki v vsesplošni rabi. V

primeru, ko se med dvema možnostima ne moremo odločiti, nam bo vodilo namembnost besedila. Če je namenjeno ozkemu krogu strokovnjakov, je celo nujno, da uporabljamo že uveljavljene tujke, če pa je besedilo namenjeno nepoznavalcem, moramo pretehtati, katere od strokovnih izrazov lahko brez škode (za strokovno jasnost) zamenjamo s slovenskimi izrazi ali jih z več slovenskimi besedami opišemo.

Ne smemo pozabiti, da ima beseda vedno takšen pomen, kakršnega ji ljudje dajo. Tako nam besede pomenijo navadno tisto, za kar jih uporablja večina in kakor je uporabljena običajno.

V različnih besednih zvezah lahko dobijo besede različni pomeni.

Primer: mastno meso — mastna plača, ali »Bere kriminalne romane« in »Roman je kriminalno napisan«.

Pri pravilni izbiri in rabi besed bi se lahko zadržali še mnogo dlje, tu bi se kazalo dotakniti natančnih besed, učenega izražanja, pa zmešnjave stilnih ravni, figurativnega jezika (od primer, okrasnih pridevkov, zamenjav predmetov ali pojmov, do besednih figur).

B. Ž. J.